

**JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO KONKURENCE**

Dunajska 58, 1000 Ljubljana

T: 01 478 35 97

F: 01 478 36 08

E: gp.avk@gov.si

www.varstvo-konkurence.si

Številka: 3061-3/2020-13

Datum: 21. 4. 2020

ZAUPNA VERZIJA

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska 58, 1000 Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: Agencija), izdaja v senatu pod predsedstvom Andreja Matvoza, ob sodelovanju dr. Aleša Kuharja, Francija Pušenjaka in mag. Karle Pinter kot članov senata, na podlagi 12. in 12.o člena v povezavi s tretjim odstavkom 46. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence¹ (v nadaljnjem besedilu: ZPOmK-1), v zadevi presoje priglašene koncentracije pridobitve izključne kontrole podjetja Pozavarovalnica Sava, d.d., Dunajska cesta 56, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: SAVA Re), ki ga zastopa predsednik uprave Marko Jazbec nad prevzetim podjetjem NLB VITA, življenjska zavarovalnica d.d. Ljubljana, Trg republike 3, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: NLB VITA), ki ga zastopa predsednica uprave Irena Prelog, na zahtevo pooblaščenice Odvetniške družbe Kavčič, Bračun in partnerji, o.p., d.o.o., Trg republike 3, 1000 Ljubljana, na nejavni seji dne 21. 4. 2020, naslednjo

ODLOČBO

1. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence priglašeni nameravani koncentraciji podjetja Pozavarovalnica Sava, d.d., Dunajska cesta 56, 1000 Ljubljana pridobi izključno kontrolo nad podjetjem NLB VITA, življenjska zavarovalnica d.d. Ljubljana, Trg republike 3, 1000 Ljubljana, ne nasprotuje. Koncentracija je skladna s pravili konkurence.
2. Med postopkom niso nastali posebni stroški.

Obrazložitev:

I. PRIGLASITEV IN UDELEŽENCI POSTOPKA

1. Agencija je dne 24. 1. 2020 prejela v roku priglasitev koncentracije iz katere izhaja, da podjetje SAVA Re pridobi izključno kontrolo nad podjetjem NLB VITA v smislu 2. alineje prvega odstavka 10. člena ZPOmK-1. Podjetje SAVA Re bo pridobila 100 % delež v delniškem kapitalu podjetja NLB VITA, in sicer 1.688 navadnih prosto prenosljivih imenskih kosovnih delnic. Do pridobitve neposredne kontrole nad prevzetim podjetjem s strani priglasitelja v času priglasitve še ni prišlo.²
2. Agencija je priglasitev nemudoma pregledala in ugotovila, da je nepopolna v smislu posredovanja elementov priglasitve, ki jih natančneje določa na podlagi 6. odstavka 43. člena ZPOmK-1 sprejeta Uredba o vsebini obrazca za priglasitev koncentracije podjetij³ (v nadaljevanju: Uredba). Priglasitelj je vlogo dopolnil in jo je Agencija prejela v roku dne 26. 02. 2020, 9. 4. 2020 in 14. 4. 2020.⁴
3. Skladno z določili Zakona o upravnih taksah⁵ je priglasitelj dne 10. 1. 2020 plačal upravno

¹ Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12, 39/13 Odl.US: U-I-40/12-31, 63/13 ZS-K, 33/14, 76/15 in 23/17.

² Dokument št. 3061-3/2020-1, na strani 2.

³ Uradni list RS, št. 36/09 in 3/14.

⁴ Dokument št. 3061-3/2020-5, 3061-3/2020-9 in 3061-3/2020-10.

⁵ Uradni list RS, št. 106/10; 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16 in 30/18 – ZKZaš.

takso po tarifni številki 48 v znesku 2.000,00 evrov.⁶

1.1. Lastništvo podjetja SAVA Re in podjetja, v katerih ima podjetje SAVA Re lastniške deleže

4. Nematerializirane delnice podjetja SAVA Re kotirajo na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev, ki se prosto prodajajo in kupujejo na slovenskem kapitalskem trgu.

Tabela 1: Lastniška struktura podjetja SAVA Re na dan 31. 12. 2019

Struktura lastništva	Število delnic	Lastni delež (%)
SDH, d.d.	3.043.883	17,68
Zagrebačka banka, d.d. - skrbniški račun	2.439.852	14,17
Republika Slovenija	2.392.436	13,89
SAVA Re, d.d. (lastne delnice)	1.721.966	10,00
European Bank for Reconstruction and Development	1.071.429	6,22
Raiffeisen Bank Austria, d.d. - skrbniški račun	786.130	4,57
Modra zavarovalnica, d.d.	714.285	4,15
Hrvatska poštanska banka, d.d. – skrbniški račun	345.000	2,00
Modra zavarovalnica, d.d. - ZVPS	320.346	1,86
East Capital – East Capital Balkans	272.137	1,58
Ostali	4.112.198	23,88
Število vseh delnic	17.219.662	100,00

Vir: Dokument št. 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, stran 13

5. Skupini SAVA Re je nadrejeno podjetje SAVA Re, [redacted] na slovenskem zavarovalnem trgu in pomemben položaj na trgih jugovzhodne Evrope. Poleg podjetja SAVA Re, ki je obvladujoča družba, je na dan 31. 12. 2019 zavarovalniški del skupine SAVA Re sestavljalo še sedem zavarovalnic ter pokojninski družbi s sedežem na območju Republike Slovenije in državah v regiji. Na slovenskem zavarovalniškem trgu podjetje SAVA Re obvladuje podjetje Zavarovalnico Sava, d.d. in je bila na dan 31. 12. 2019 tudi 100,00 % lastnica podjetja Sava pokojninske družbe, d.d. Poleg navedenega odvisnega zavarovalnega podjetja registriranega na območju Republike Slovenije, je imelo podjetje SAVA Re na 31. 12. 2019 v skupini še šest odvisnih podjetij s področja zavarovalništva, registriranih na petih trgih tretjih držav in to na območjih: (i) Republike Srbije podjetji Sava neživotno osiguranje a.d.o. in Sava životno osiguranje a.d.o., (ii) Republiki Kosovo podjetje Illyria sh.a. in Illyria Life sh.a., (iii) Republike Severne Makedonije podjetje Sava osiguranje a.d., (iv) Črne Gore podjetje Sava osiguranje a.d. Odvisno podjetje Zavarovalnica Sava, d.d. ima tudi podružnico Sava osiguranje, d.d., na območju Republike Hrvaške.⁷
6. Poleg (po)zavarovalniškega dela in dela pokojninske družbe podjetje SAVA Re obsega tudi t.i. druga podjetja, in sicer na območju: (i) Republike Kosovo podjetje Illyria Hospital, ki ima zemljišča, trenutno pa ne opravlja nobene dejavnosti in je v 100,00 % lasti Sava Re, (ii) Črne Gore podjetji Sava Car, ki opravlja tehnične preglede in podjetje Sava Agent, ki izvaja sklepanje zavarovanj, sta v 100,00 % lasti podjetja Sava osiguranja iz Črne Gore, (iii) Republike Severne Makedonije podjetje Sava Stejšn DOOEL Skopje za opravljanje tehničnih pregledov, ki je v 100,00 % lasti Sava osiguranja a.d. iz Makedonije, (iv) Republike Slovenije podjetje ZS Svetovanje, d.o.o., ki je specializirana agencija za trženje življenjskih zavarovanj,

⁶ Dokument št. 3061-3/2020-1, priloga 2 k Obrazcu za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1.

⁷ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, od strani 14 do strani 18.

ki je v 100,00 % lasti podjetja Zavarovalnice Sava, podjetje ZS Svetovanje, d.o.o. pa ima v 100,00 % lasti podjetje Ornatus KC, d.o.o., ki se ukvarja z dejavnostjo klicnih centrov in podjetje SAVA Re ima tudi 75,00 % lastniškega deleža v podjetju TBS TEAM24, ki se ukvarja z organizacijo asistenc v povezavi z avtomobilskimi, zdravstvenimi in domskimi zavarovanji (asistenčni klicni center), za 25,00 % lastniški delež tega podjetja je podpisana nakupna opcija v korist, ki se izvede na poziv podjetja SAVA Re. Podjetje Zavarovalnica SAVA, d.d. ima 100,00 % lastniški delež v podjetju Sava Terra, družba za upravljanje z nepremičninami, d.o.o. in (v) Republike Hrvaške podjetji SO poslovno svetovanje, d.o.o., ki izvaja ponudbe premoženjskih zavarovanj in podjetje SŽO poslovno svetovanje, d.o.o., ki izvaja ponudbe življenjskih zavarovanj in je njun 100,00 % delež v lasti podjetja Zavarovalnica Sava, d.d.⁸

7. Za razširitev dejavnosti pokojninskih zavarovanj je podjetje SAVA Re v decembru 2017 podpisala kupoprodajno pogodbo med prodajalcema NLB, d.d. Ljubljana in NLB banka AD Skopje ter tako pridobila 100,00 % delež podjetja NLB Nov penzijski fond AD Skopje in to podjetje preimenovala v SAVA penzisko a.d., ki upravlja pokojninske sklade 2. in 3. stebra na območju Republike Severne Makedonije. S tem je podjetje skupina SAVA Re vstopilo s to dejavnostjo na makedonski trg. [redacted]
[redacted].⁹ Podjetje SAVA Re je poleg navedenega tudi član v združenjih, kot je navedeno v točki I.3.
8. Podjetje SAVA Re je zaključilo s prevzemom podjetja KBM Infond, družba za upravljanje, d.o.o., ki je bilo preimenovalo v podjetje SAVA Infond, družba za upravljanje, d.o.o. Navedeno podjetje je v 85,00 % lasti podjetja SAVA Re in 15,00 % lasti podjetja Zavarovalnice SAVA, d.d., katerega 100,00 % lastnik je podjetje SAVA Re. Podjetje G2I je s 17,50 % lastniškim deležem pridruženo podjetju SAVA Re in deluje na področju prodaje avtomobilskih zavarovanj preko spleta na območju Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske.¹⁰
9. Agencija je izdala odločbi¹¹ skladni s pravili konkurence, ki sta obravnavali zdravstvene storitve bolnišnične in ambulantne specialistične zdravstvene dejavnosti, v katerih je udeleženo podjetje SAVA Re. Ker prevzemni postopki niso zaključeni, Agencija v nadaljevanju podatkov o ustvarjenem prometu v teh podjetjih na območju Republike Slovenije, Evropske unije in sveta, ki se nanašajo na podjetja v nadaljevanju te odločbe, ne upošteva.
10. Priglasitelj pojasnjuje, da je prišlo do spremembe družbene pogodbe podjetja ZTSR d.o.o., s katero je slednje postalo polno delujoče podjetje, ki se ukvarja z dejavnostjo holdingov in ne več le družba za raziskavo trga, katere izključni namen je bil izvajanje oziroma oprava raziskave trga v okviru poslovne dejavnosti družbenikov. Prav tako je priglasitelj Agencijo obvestil, da je podjetje Sava Re preko povezanega podjetja ZTSR d.o.o. dne 19. 3. 2020 vstopila v lastniško strukturo podjetja Diagnostični center Bled d.o.o. Agencija je zadevno koncentracijo odobrila z odločbo opr. št. 3061-24/2019-11 z dne 29. 11. 2019.¹²
11. Priglasitelj je še pojasnil, da je prišlo do strukturne spremembe v podjetju Zavarovalne skupine Sava, in sicer je bilo podjetje Sava Terra, d.o.o. pripojeno k podjetju Zavarovalnice Sava, d.d. Agencija za zavarovalni nadzor je dne 29. 1. 2020 izdala odločbo, opr. št. 401-05-3/2019-3¹³, s katero je izdala dovoljenje za pripojitev, podjetje Sava Terra, d.o.o. pa je bila iz sodnega registra izbrisana dne 13. 2. 2020.¹⁴

⁸ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, od strani 14 do strani 18.

⁹ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, od strani 14 do strani 18.

¹⁰ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, od strani 14 do strani 18.

¹¹ Odločbi Agencije št.: 3061-6/2019-11 z dne 4. 7. 2019 in 3061-24/2019-11 z dne 29. 11. 2019.

¹² Dokument št.: 3061-3/2020-9, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, stran 13.

¹³ Dokument št.: 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, stran 24.

¹⁴ Dokument št.: 3061-3/2020-5, priloga 3 k Odgovoru na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije.

1.2. Lastništvo podjetja NLB VITA in podjetja, v katerih ima podjetje NLB VITA lastniške deleže

12. Delnice podjetja NLB VITA so razdeljene na 1.688¹⁵ kosovnih nematerializiranih navadnih delnic z oznako LBVR, ki so vpisane pod enoznačno mednarodno kodo SI0021111826 v Centralno klirinški depotni družbi, d.d., v Ljubljani, od katerih ima v lasti 844 rednih delnic podjetje Nova Ljubljanska banka, d.d. Ljubljana in 844 rednih delnic podjetje KBC Insurance NV, Leuven. Delnice podjetja NLB VITA ne kotirajo na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev, zato sta podjetji dne 27. 12. 2019 podpisali pogodbo o skupni prodaji in nakupu delnic NLB VITA in vsak od njiju je tako prodal 50,00 % deleža podjetja NLB VITA.¹⁶ Podjetje SAVA Re je tako kupila 100,00 % delež v podjetju NLB VITA. Kapital družbe na dan 31. 12. 2019 je znašal 7.043.899 EUR.¹⁷
13. Priglasitelj je tudi navedel, da podjetje NLB VITA nima nobenih odvisnih podjetij.¹⁸

1.3. Članstvo podjetij udeleženih v koncentraciji

14. Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti Gospodarskega interesnega združenja sestavljajo ustanoviteljice oziroma družbenice: (i) Zavarovalnica Triglav, d.d., (ii) Pozavarovalnica Sava, d.d., (iii) Pozavarovalnica Triglav Re, d.d., (iv) Zavarovalnica Sava, d.d. in (v) Merkur zavarovalnica, d.d.¹⁹
15. Slovensko zavarovalno združenje Gospodarskega interesnega združenja sestavljajo ustanoviteljice oziroma družbenice in šteje 23 članic, od tega 19 zavarovalnic, dve pozavarovalnici, eno pokojninsko družbo in eno drugo članico: (i) Allianz Hungaria Zrt, izredna članica, (ii) Allianz Zagreb dioničko društvo za osiguranje, Zagreb, Allianz zavarovalna podružnica, (iii) ARAG SE – Zavarovalnica pravne zaščite podružnica v Sloveniji, (iv) AXA Corporate Solutions Austria – izredna članica, (v) Croatia zavarovanje d.d. podružnica Ljubljana, (vi) ERGO zavarovalnica, podružnica v Sloveniji, (vii) GENERALI zavarovalnica, d.d., (viii) GRAWE Zavarovalnica, d.d., (ix) Merkur zavarovalnica, d.d., (x) Modra zavarovalnica, d.d., (xi) NLB VITA življenjska zavarovalnica d.d., (xii) Prva osebna zavarovalnica, d.d., (xiii) SID – Prva kreditna zavarovalnica d.d., (xiv) Triglav, Zdravstvena zavarovalnica, d.d., (xv) Vzajemna zdravstvena zavarovalnica, d.v.z., (xvi) Wiener Städtische zavarovalnica, podružnica v Ljubljani, (xvii) Zavarovalnica Sava, d.d., (xviii) Zavarovalnica Triglav, d.d., (xix) Pozavarovalnica Sava, d.d., (xx) Pozavarovalnica Triglav Re, d.d., (xxi) Skupna pokojninska družba, d.d. in (xxii) Sklad obrtnikov in podjetnikov.²⁰

II. PODREJENOST ZPOmK-1

II.1. Koncentracija

16. ZPOmK-1 v prvem odstavku 10. člena določa, da gre za koncentracijo podjetij pri trajnejših spremembah kontrole nad podjetjem, in sicer: (i) pri združitvi dveh ali več predhodno neodvisnih podjetij ali delov podjetij; (ii) kadar ena ali več fizičnih oseb, ki že obvladuje najmanj eno podjetje, ali kadar eno ali več podjetij z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja, s pogodbo ali kako drugače pridobi neposredno ali posredno kontrolo nad celoto ali deli enega ali več podjetij; ali (iii) kadar dve ali več neodvisnih podjetij ustanovi skupno podjetje, ki opravlja vse funkcije samostojnega podjetja z daljšim trajanjem.
17. Drugi odstavek 10. člena ZPOmK-1 določa, da kontrolo nad podjetjem ali njegovim delom pomenijo pravice, pogodbe ali druga sredstva, ki ločeno ali skupaj in ob upoštevanju okoliščin ali predpisov omogočajo izvajanje odločilnega vpliva nad tem podjetjem ali delom

¹⁵ Revidirano letno poročilo za poslovno leto 2018, podjetja NLB VITA, na strani 18.

¹⁶ Dokument št.: 3061-3/2020-1, priloga 3 k Obrazcu za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1.

¹⁷ Revidirano letno poročilo za poslovno leto 2018, podjetja NLB VITA, na strani 18.

¹⁸ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, stran 19.

¹⁹ Dostopno na spletni strani: <https://www.ajpes.si/> [dne: 9. 3. 2020].

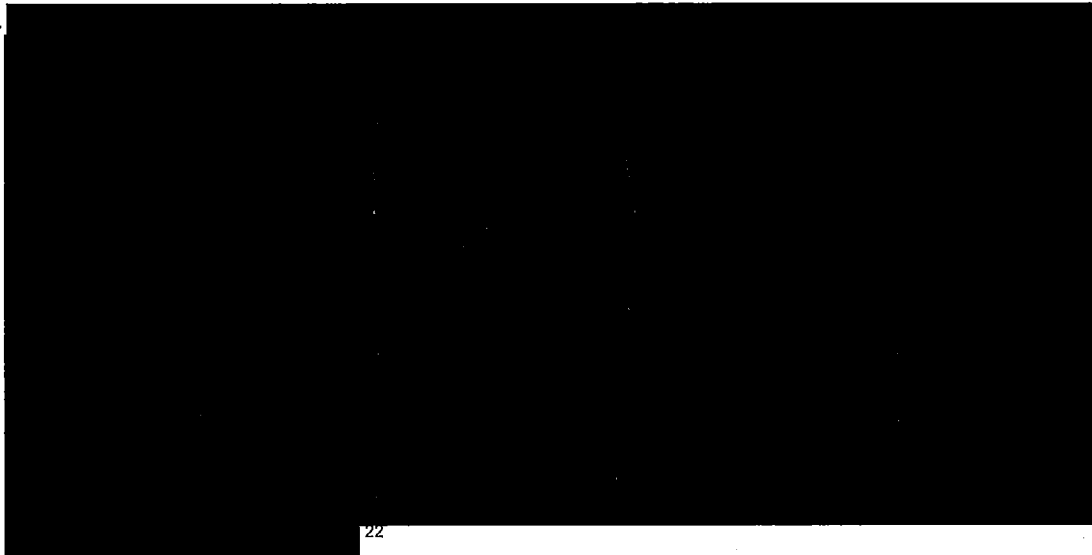
²⁰ Dostopno na spletni strani: <https://www.zav-zdruzenje.si/> [dne: 9. 3. 2020].

podjetja, in sicer zlasti: (i) lastništvo ali pravice do uporabe celotnega ali dela premoženja podjetja; (ii) pravice ali pogodbe, ki zagotavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali sklepe organov podjetja.

18.

19.

20. Priglasitelj nadalje navaja, da bo v konkretnem primeru prišlo do trajnejše spremembe kontrole nad prevzetim podjetjem, saj bo podjetje SAVA Re pridobilo izključno kontrolo nad podjetjem NLB VITA in je zato v smislu 2. alineje prvega odstavka 10. člena ZPOmK-1 izpolnjen pravni pogoj za priglasitev nameravane koncentracije.²³

21. Agencija glede na navedeno ugotavlja, da je priglasitelj s podpisom pogodbe o nakupu izkazal interes glede na posredovano dokumentacijo, ki jo je v smislu določbe 10. člena ZPOmK-1 treba, v primeru doseganja pragov letnega prometa iz 42. člena ZPOmK-1, obvezno priglasiti Agenciji.

II.2. Preseganje pragov po 1. odstavku 42. člena ZPOmK-1

22. ZPOmK-1 v prvem odstavku 42. člena določa, v katerih primerih morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti Agenciji. Priglasitev je potrebna, če je skupni letni promet v transakciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije presegal 35 mio EUR in če je letni promet prevzetega podjetja skupaj s podjetji v skupini presegal 1 mio EUR.

23. Agencija je v ta namen izračunala promet podjetij udeleženih v koncentraciji in upoštevala Uredbo Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. 1. 2004 o nadzoru koncentracij podjetij²⁴ (v nadaljevanju: Uredba ES o združitvah). Pri prevzetem podjetju NLB VITA je Agencija upoštevala podatke o bruto obračunanih zavarovalnih premijah, saj podjetje NLB VITA zapade pod točko (b) tretjega odstavka 5. člena Uredbe ES o združitvah. Pri podjetjih, ki sodijo pod skupino podjetja SAVA Re kot prevzemnika, je Agencija uporabila tako predhodno navedeno pravno podlago, ker le-ta predstavlja finančni konglomerat v skupnem izračunanem prometu in pri tem upoštevala vse potrebne metode.

²¹ Dokument št.: 3061-3/2020-1, stran 4 dopisa k Obrazcu za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1.

²² Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, stran 8.

²³ Dokument št.: 3061-3/2020-1, stran 4 dopisa k Obrazcu za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1.

²⁴ Uradni list EU L 24/1 z dne 29. 1. 2004.

24. Prevezeto podjetje NLB VITA je v letu 2019 ustvarilo prihodke v višini 84,5 milijonov EUR²⁵ na območju Republike Slovenije, presežen določen v prvi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOmK-1, ter je presežen prag 1 mio EUR letnega prometa prevzetega podjetja skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na območju Republike Slovenije, kot je določen v drugi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOmK-1.
25. Podrejenost koncentracije določbam ZPOmK-1 in s tem obveznost priglasitve Agenciji nastane, ko sta kumulativno izpolnjena oba pogoja – pravni in ekonomski. V primeru pridobitve izključne kontrole sta izpolnjena oba pogoja, zaradi česar je zadevna koncentracija podjetij podrejena določbam ZPOmK-1.

II.3. Pristojnost Agencije

26. Na podlagi tretjega odstavka 21. člena Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. 1. 2004 o nadzoru koncentracij podjetij²⁶ (v nadaljevanju: Uredba ES o združitvah) nobena država članica ne sme uporabiti svojega nacionalnega prava o konkurenci za katero koli koncentracijo z razsežnostmi EU. Dolžnost Agencije²⁷ je torej, da za vsako koncentracijo preveri, ali le-ta nima razsežnosti EU.²⁸
27. Na podlagi drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah ima koncentracija podjetij razsežnost EU kadar: (a) vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 5.000 mio EUR skupnega prometa in (b) skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 250 mio EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij ustvari več kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici. Koncentracija, ki ne doseže pragov iz drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah, ima na podlagi tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah razsežnost EU, če: (a) vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 2.500 mio EUR skupnega prometa, (b) vsa udeležena podjetja v vsaki od vsaj treh držav članic skupno ustvarijo več kakor 100 mio EUR skupnega prometa, (c) vsako od vsaj dveh udeleženih podjetij v vsaki od vsaj treh držav članic za namen odstavka, (b) ustvari več kakor 25 mio EUR skupnega prometa in (d) skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 100 mio EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij ustvari več kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici.
28. Agencija na podlagi podatkov priglasitelja in drugih razpoložljivih podatkov ugotavlja, da zadevna koncentracija ne izpolnjuje meril za koncentracijo z razsežnostjo EU, saj je prevzeto podjetje NLB VITA v letu 2019 ustvarilo 84,5 milijona EUR prometa²⁹, kar pomeni, da prag iz točke (b) drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah (skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 250 mio EUR) ni dosežen, kot tudi ne prag iz točke (d) tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah (skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 100 mio EUR). Glede na to, da morajo biti pogoji izpolnjeni kumulativno, iz obrazloženega sledi, da zadevna koncentracija nima razsežnosti EU, niti po drugem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah, niti po tretjem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah, zato je izključna pristojnost za izvedbo presoje skladnosti zadevne koncentracije s pravili konkurence, na podlagi nacionalnega prava o konkurenci, na Agenciji.

III. SKLADNOST KONCENTRACIJE S PRAVILI KONKURENCE

III.1. Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg

29. Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg je v skladu s 7. točko 3. člena ZPOmK-1 definiran kot trg, ki praviloma vključuje vse tiste proizvode ali storitve, ki jih končni upravičenec ali

²⁵ Revidirano poslovno poročilo za leto 2019 podjetja NLB VITA, stran 32.

²⁶ Uradni list EU L 24.

²⁷ Uradni list EU C 326.

²⁸ Sodišče EU T-417/05.

²⁹ Revidirano poslovno poročilo za leto 2019 podjetja NLB VITA, stran 32.

uporabnik šteje za zamenljive ali nadomestljive glede na njihove lastnosti, ceno ali namen uporabe. Upoštevni proizvodni trg se lahko določi na podlagi zamenljivosti povpraševanja, zamenljivosti ponudbe, potencialne konkurence ter morebitnih ovir za vstop na trg.

30. Pri presoji koncentracije je Agencija ugotavljala, ali prihaja do prekrivanja dejavnosti v koncentraciji udeleženi in z njimi povezani podjetij ali delov podjetij na katerem od trgov, kjer le-ti nastopata, ali do povezav, ki bi morebitno omejevale konkurenco na katerem od z njim tesno povezanih sosednjih trgov. Horizontalne koncentracije podjetij je mogoče opredeliti kot koncentracije, v katerih udeležena podjetja poslujejo na istih upoštevni trgih, za vertikalne koncentracije pa štejejo vse tiste koncentracije, v katerih so udeležena podjetja dejavna na različnih stopnjah oskrbne verige.
31. Priglasitelj je uvodoma navedel, da sta Evropska komisija³⁰ in Agencija³¹ v svoji dosednji praksi v postopkih presoje koncentracij podjetij, ki opravljajo zavarovalne storitve, kot upoštevni storitveni trg v najširšem smislu opredelili zavarovalni trg.³²
32. Priglasitelj pojasnjuje, da je upoštevne trge opredelil skladno z dosedanjo prakso Evropske komisije in Agencije na področju zavarovanja, in sicer kot: (i) trg življenjskih zavarovanj, (ii) trg premoženjskih zavarovanj in (iii) trg pozavarovanj. Priglasitelj pojasnjuje, da je po njegovem mnenju vsa premoženjska zavarovanja potrebno uvrstiti na isti upoštevni trg premoženjskih zavarovanj, enako pa velja tudi za upoštevni trg življenjskih zavarovanj.³³
33. Nadalje priglasitelj navedbe utemeljuje, da je končni upravičenec vsaka fizična ali pravna oseba, ki ima interes, da v primeru zavarovalnega primera ne utрпи premoženjske škode skleniti zavarovanje. Pravice iz zavarovanja ima samo tisti, ki je imel ob nastanku škode premoženjski interes, da zavarovalni primer ne bi nastal. Glavni namen sklenitve zavarovanja je tako povrnitev potencialno nastale škode, zaradi česar zavarovalnica skladno z načelom prepovedi obogatitve ni dolžna izplačati več, kot je neka stvar vredna.³⁴
34. V primeru nastanka zavarovalnega primera in izplačila škode zavarovalnica ne povrne izgubljenega dobička, ki bi ga zavarovanec potencialno lahko ustvaril, če bi poškodovano ali uničeno blago prodal, razen če je to posebej dogovorjeno in je za to (navadno) plačana dodatna premija. Tekom trajanja zavarovanja ima zavarovanec obveznost ravnati kot dober gospodar in preprečiti nastanek zavarovalnega primera oziroma ob njegovem nastanku preprečiti povečanje škode. V primeru uničenja predmeta zavarovanja iz razloga nevarnosti, ki ni krita z zavarovanjem, se zavarovanje prekine, saj predmet pogodbe več ne obstoji, posledično pa ni več česa zavarovati.³⁵
35. Priglasitelj nadalje navaja, da se življenjska zavarovanja nasprotno ne nanašajo na zavarovanje določenega predmeta, ki mu je mogoče določiti vrednost, temveč je predmet zavarovanja človek s svojim telesom oziroma življenjem. Ker se v primerih življenjskih zavarovanj ob nastanku zavarovalnega primera ne poravnava škode kot take, v poštev ne pride načelo prepovedi obogatitve. Zavarovalnine se namreč izplačajo kot pogodbeni obveznosti zavarovalnice, pri čemer vrednost izplačila ni omejena na vrednost zavarovanega predmeta. V primeru sklenitve več zavarovanj ima zavarovanec v primeru nastopa zavarovalnega primera pravico do izplačila več zavarovalnin. Gre torej za svojevrstno vzpostavitev finančne varnosti za primer nastanka nepredvidljivih ali neprijetnih dogodkov, ki človeka lahko prizadenejo v prihodnosti. Predstavljene značilnosti premoženjskih in življenjskih zavarovanj prikazujejo jasno ločnico in razlikovanje med skupinama premoženjskih in življenjskih zavarovanj.³⁶
36. Nadalje priglasitelj tudi navaja, da posamezni zavarovalni produkti znotraj skupine življenjskih in premoženjskih zavarovanj imajo torej enake temeljne značilnosti, razlikujejo pa se le glede na specifične, ki so nujna posledica vsakega posameznega

³⁰ Odločbe EU v zadevi M.9056 GENERALI CEE / AS, M.8617 ALLIANZ / LV GENERAL INSURANCE BUSINESSES, M.4701 GENERALI / PPF INSURANCE BUSINESS, M.6521 TALANX INTERNATIONAL / MEIJI YASUDA LIFE INSURANCE / WARTA.

³¹ Odločba Agencije v zadevi opr. št. 306-113/2012 z dne 20.2.2013.

³² Dokument št. 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, stran 23 in 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, strani 2 in 3.

³³ Dokument št. 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, strani 2 in 3.

³⁴ Dokument št. 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, stran 3.

³⁵ Dokument št. 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, stran 3.

³⁶ Dokument št. 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, stran 3.

zavarovalnega produkta.³⁷

37. Priglasitelj hkrati tudi navaja, da je temeljna distinkcija med življenjskimi in premoženjskimi zavarovanji izhaja tudi iz ekvatarskega vidika izračunov rezervacij ter zavarovalnih premij. Premije za življenjska zavarovanja so namreč izračunana na podlagi načela ekvivalence, tj. z enačenjem trenutne vrednosti pričakovanih premij v prihodnosti s trenutno vrednostjo pričakovanih bodočih dobičkov ter trenutno vrednostjo pričakovanih bodočih stroškov. Nasprotno je za potrebe izračuna premij premoženjskih zavarovanj k načelu ekvivalence potreben dodatek teorije propada (t.i. ruin theory). Aktuarji načelo ekvivalence uporabljajo tudi za izračun rezervacij iz naslova življenjskih zavarovanj, medtem ko se rezervacije iz naslova premoženjskih zavarovanj oziroma zahtevkov za njihovo plačilo izračunavajo na podlagi različnih triangularnih metod. Priglasitelj poudarja, da je iz aktuarskega stališča bistvena razlika med skupino življenjskih in skupino premoženjskih zavarovanj, medtem ko so sami izračuni znotraj skupin ob manjših prilagoditvah, kot posledice specifik posameznih zavarovalnih produktov, načeloma homogeni.³⁸
38. Skladno z navedenim je sicer priglasitelj mnenja, da je za potrebe ugotavljanja upoštevne trga v konkretni zadevi bistveno razlikovanje med trgom življenjskih in trgom premoženjskih zavarovanj, vendar pa dopušča možnost nadaljnje segmentacije. Največji tržni igralci nastopajo na vseh prekrivajočih se trgih, zaradi česar je konkurenca na teh trgih velika, posledično pa tudi v primeru najožje opredelitve upoštevne trga ne bi bil izkazan dvom v skladnost koncentracije s pravili konkurence. Priglasitelj ob tem poudarja, da je z vidika temeljnih značilnosti posameznih produktov, strokovnih izkušenj za razvoj produktov in izračunov premij ter rezervacij, ponudba dodatnih zavarovalnih produktov pogojena zgolj s pridobitvijo licence za trženje določenega produkta.³⁹ Največja razlika namreč obstoji med ponudbo produktov življenjskih in premoženjskih zavarovanj, znotraj zadevnih skupin pa so razlike z vidika zavarovalnic manjše.⁴⁰
39. Priglasitelj sicer meni, da je za opredelitev upoštevne trga potrebno upoštevati vidik ponudnikov zavarovalnih storitev in ne osnovni vidik končnega upravičenca (zavarovalca). Kot pojasnjeno v predhodnih odstavkih te odločbe, si namreč zavarovalni produkti znotraj skupin življenjskih in premoženjskih zavarovanj delijo temeljne značilnosti, njihovi aktuarski izračuni so predmet v bistvenem podobnih matematičnih formul, prav tako pa je strokovno znanje zanje glede na tržno raziskavo Evropske komisije medsebojno zamenljivo. Četudi se priglasitelj strinja, da je z vidika zamenljivosti za končnega upravičenca ključna zamenljivost posameznih produktov, bi tovrstna opredelitev trga vodila v pretirano segmentacijo po posameznih nišah in podkategorijah, ki pa ne bi prikazale resničnega tržnega stanja. Po mnenju priglasitelja je torej bistvena zamenljivost na strani ponudnika, kar je skladno tudi s pogledi Evropske komisije in teorije. Zavarovalnice lahko namreč zaradi podobnosti znotraj posameznih skupin, glede na povpraševanje, z minimalnimi stroški ponudijo nove zavarovalne produkte.⁴¹
40. V skladu z Zakonom o zavarovalništvu⁴² (v nadaljevanju: ZZavar-1) so zavarovalni posli sklepanje in izvrševanje pogodb o premoženjskem⁴³ in življenjskem zavarovanju ali pozavarovanju, razen obveznih socialnih zavarovanj, zato bo Agencija pri odločitvi o opredelitvi upoštevne trga in v nadaljevanju te odločbe to tudi upoštevala. Agencija poudarja, da je za opredelitev upoštevne trga ključna tržna naravnost, pri kateri so ključni končni upravičenci, saj je z vidika končnega upravičenca ključno, kaj končni upravičenec zavaruje ob upoštevanju morebitnega nastanka škodnega primera in ne sam škodni primer. Agencija tudi poudarja, da se zavarovanja lahko razvrščajo po (i) načinu odločanja za zavarovanje, (ii) predmetu zavarovanja in (iii) panogah.
41. Glede na različne delitve, ki se uporabljajo v zavarovalniški praksi, se vse bolj uveljavlja tudi uradno sprejeta delitev. Zavarovanja se glede na glavne nevarnosti, ki jih krijejo, razvrščajo v

³⁷ Dokument št. 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, strani 3.

³⁸ Dokument št. 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, strani 3 in 4.

³⁹ Licenca za zavarovalne zastopnike in posrednike se pridobi na podlagi preizkusa, ki je sestavljen iz pisnega in ustnega dela. Več informacij dostopno na spletni strani: <https://www.zav-zdruzenie.si/izobrazevanje/poklic-licenca-za-zavarovalne-zastopnike-in-posrednike/> [dne 16. 3. 2020].

⁴⁰ Dokument št. 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, stran 4.

⁴¹ Dokument št. 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, stran 5.

⁴² Uradni list RS, št. 93/15 in 9/19.

⁴³ Prvi odstavek 7. člena Zakonom o zavarovalništvu.

naslednje zavarovalne vrste: (i) nezgodno zavarovanje (vključno z zavarovanjem nesreč pri delu in poklicnih obolenj) je zavarovanje, ki v primeru smrti ali izgube zdravja zaradi nezgode krije: (a) izplačilo dogovorjenih denarnih nadomestil, odškodnin oziroma povračil stroškov, (b) izplačila zaradi poškodbe, okvare zdravja ali smrti potnikov; (ii) zdravstveno zavarovanje je zavarovanje, ki v primeru bolezni, poškodbe ali posebnega zdravstvenega stanja krije: (a) stroške zdravstvenih ter z njimi povezanih storitev, stroške oskrbe z zdravili in medicinsko-tehničnimi pripomočki, (b) izplačila dogovorjenih denarnih nadomestil, (c) kombinacijo izplačil po prejšnjih alinejah; (iii) zavarovanje kopenskih vozil (razen tirnih vozil) je zavarovanje, ki krije vse škode na oziroma izgubo: (a) kopenskih vozil na lasten pogon, (b) kopenskih vozil brez lastnega pogona; (iv) zavarovanje tirnih vozil je zavarovanje, ki krije vse škode na tirnih vozilih oziroma izgubo tirnih vozil; (v) letalsko zavarovanje je zavarovanje, ki krije vse škode na zrakoplovih ali drugih letalnih napravah ter izgubo zrakoplovov oziroma drugih letalnih naprav; (vi) zavarovanje plovil je zavarovanje, ki krije vse škode na morskih, rečnih in jezerskih plovilih oziroma njihovo izgubo; (vii) zavarovanje prevoza blaga je zavarovanje, ki krije vse škode na blagu oziroma izgubo blaga, vključno s prtljago, ne glede na vrsto prevoza; (viii) zavarovanje požara in elementarnih nesreč je zavarovanje, ki krije vse škode na premoženju (razen škod na premoženju, ki jih krijejo zavarovanja iz 3. do 7. točke tega odstavka), ki nastane zaradi: (a) požara, (b) eksplozije, (c) nevihte, (d) drugih naravnih dogodkov razen neviht, (e) jedrske energije, (f) pogrezanja in drsenja tal; (ix) drugo škodno zavarovanje je zavarovanje, ki krije vse škode na premoženju (razen škod na premoženju, ki jih krijejo zavarovanja iz (iii) do (vii) točke tega odstavka), ki nastane zaradi toče, pozebe ali zaradi drugih vzrokov (npr. tatvine), razen vzrokov iz (viii) točke tega odstavka; (x) zavarovanje odgovornosti pri uporabi vozil je zavarovanje, ki krije vse vrste odgovornosti, ki izhajajo iz uporabe kopenskih vozil z lastnim pogonom (vključno s prevozniško odgovornostjo); (xi) zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov oziroma drugih letalnih naprav je zavarovanje, ki krije vse vrste odgovornosti, ki izhajajo iz uporabe zrakoplovov oziroma drugih letalnih naprav (vključno s prevozniško odgovornostjo); (xii) zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil je zavarovanje, ki krije vse vrste odgovornosti, ki izhajajo iz uporabe morskih, rečnih in jezerskih plovil (vključno s prevozniško odgovornostjo); (xiii) splošno zavarovanje odgovornosti je zavarovanje, ki krije druge vrste odgovornosti, razen odgovornosti iz (x) do (xii) točke tega odstavka; (xiv) kreditno zavarovanje je zavarovanje, ki krije: (a) nevarnost neplačila (oziroma zamude plačila) zaradi nesolventnosti ali drugih dogodkov (ravnanj ali dejstev), (b) izvozne kredite in druge nevarnosti, povezane z izvozom, trgovino in vlaganji na tujih in domačih trgih, (c) kredite z obročnim odplačevanjem, (d) hipotekarne in lombardne kredite, (e) kmetijske kredite, (f) druge kredite in posojila; (xv) kavcijsko zavarovanje je zavarovanje, ki krije in neposredno ali posredno jamči za izpolnitev obveznosti dolžnikov; (xvi) zavarovanje različnih finančnih izgub je zavarovanje, ki krije finančne izgube zaradi: (a) poklicnih nevarnosti, (b) nezadostnih prihodkov (na splošno), (c) slabega vremena, (d) izgubljenega dobička, (e) nepredvidenih splošnih stroškov, (f) nepredvidenih poslovnih stroškov, (g) izgube tržne vrednosti, (h) izpada najemnine oziroma izgube prihodka, (i) posrednih poslovnih izgub, razen izgub iz prejšnjih alinej, (j) drugih neposlovnih izgub, (k) drugih finančnih izgub; (xvii) zavarovanje stroškov postopka je zavarovanje, ki krije stroške odvetnikov in druge stroške postopka; (xviii) zavarovanje pomoči je zavarovanje, ki krije pomoč osebam, ki zaidejo v težave na potovanju oziroma v drugih primerih odsotnosti od njihovega doma oziroma stalnega prebivališča; (xix) življenjsko zavarovanje (razen zavarovanj iz (xx) do (xxiv) točke tega odstavka) je zavarovanje, ki obsega zlasti zavarovanje za primer doživetja, zavarovanje za primer smrti, mešano življenjsko zavarovanje, rentno zavarovanje in življenjsko zavarovanje z vračilom premij, in dodatno zavarovanje, ki obsega predvsem zavarovanje invalidnosti zaradi nezgode ali bolezni, zavarovanje smrti zaradi nezgode ter zavarovanje za primer poškodbe, vključno z zavarovanjem nesposobnosti opravljanja poklica zaradi poškodbe, kadar je dodatno zavarovanje sklenjeno k življenjskemu zavarovanju iz zavarovalne skupine življenjskih zavarovanj iz (xx) do (xxiv) točke; (xx) zavarovanje za primer poroke oziroma rojstva; (xxi) življenjsko zavarovanje z naložbenim tveganjem je zavarovanje, pri katerem zavarovalec prevzema naložbeno tveganje, povezano s spremembo vrednosti enot kolektivnih naložbenih podjetij za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (v nadaljnjem besedilu: KNPVP sklad), kot jih določa zakon, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje oziroma vrednosti sredstev, vsebovanih v notranjem skladu zavarovalnice, oziroma vrednosti indeksa vrednostnih papirjev oziroma druge referenčne vrednosti; (xxii) tontine je zavarovanje, pri katerem se skupina zavarovalcev dogovori, da bo skupno kapitalizirala

svoje prispevke in razdelila tako kapitalizirano premoženje med tiste zavarovance, ki doživijo določeno starost oziroma med dediče umrlih zavarovancev oziroma med upravičence, ki so jih določili umrli zavarovanci; (xxiii) zavarovanje s kapitalizacijo izplačil je zavarovanje, ki temelji na zavarovalno-tehničnih izračunih in pri katerem prejme zavarovalec, zavarovanec ali drug upravičenec v zameno za enkratno oziroma obročno vplačevanje premij izplačila v določenem obdobju in višini; (xxiv) zavarovanje izpada dohodkov zaradi nezgode ali bolezni, ki ga zavarovalnica ne more odpovedati.⁴⁴

42. Zavarovanja, ki združujejo zavarovanja iz več zavarovalnih vrst, se razvrščajo v naslednje zavarovalne podskupine: (i) nezgodna in zdravstvena zavarovanja so zavarovanja iz zavarovalnih vrst iz (i) in (ii) točke prejšnjega odstavka, (ii) zavarovanja vozil so zavarovanja iz zavarovalnih vrst iz (ii) (a), (iii), (vii) in (x) točke prejšnjega odstavka, (iii) pomorska in transportna zavarovanja so zavarovanja iz zavarovalnih vrst iz (ii) (a), (iv), (vi), (vii) in (xii) točke prejšnjega odstavka, (iv) zavarovanja zrakoplovov ali drugih letalnih naprav so zavarovanja iz zavarovalnih vrst iz (ii) (a), (v), (vii) in (xi) točke prejšnjega odstavka, (v) požarna in druga škodna zavarovanja so zavarovanja iz zavarovalnih vrst iz (viii) in (ix) točke prejšnjega odstavka, (vi) zavarovanja odgovornosti so zavarovanja iz zavarovalnih vrst iz (x) do (xiii) točke prejšnjega odstavka, (vii) kreditna in kavcijska zavarovanja so zavarovanja iz zavarovalnih vrst iz (xiv) in (xv) točke prejšnjega odstavka, (viii) škodna in nezgodna zavarovanja so zavarovanja iz zavarovalnih vrst iz (i), (iii) do (xii) in (xvi) točke prejšnjega odstavka.⁴⁵
43. Agencija za zavarovalni nadzor je podjetju SAVA Re izdalo dovoljenje za opravljanje vseh zavarovalnih poslov, ki so navedeni v 39. odstavku te odločbe, podjetju NLB VITA pa je izdala dovoljenje za izvajanje zavarovalnih storitev nezgodna in zdravstvena zavarovanja, ki so navedene v (i) in (ii) točki 39. odstavka te odločbe, življenjskih zavarovanj in življenjskih zavarovanj vezanih na enote investicijskih skladov, ki so navedene v (xix) in (xxi) točki 39. odstavka te odločbe.⁴⁶
44. Agencija meni, da že iz obrazložitve priglasiatelja izhaja, da dopušča možnost delitve glede na specifične zavarovalne storitve, ki so ključne za vidik zamenljivosti zavarovalne storitve za končnega upravičenca ključna, kar pomeni, da se zavarovalne storitve delijo glede na namen oziroma potrebe končnih upravičencev. Agencija je poleg primerov, ki jih je navedel priglasiatelj upoštevala tudi odločitve Evropske komisije v drugih primerih in hkrati upoštevala tako vidik ponudnikov storitev in končnih upravičencev.⁴⁷
45. Agencija je zato iz sklopa premoženjskih zavarovanj kamor sodijo zavarovalne vrste iz (i) do (xviii) točke 39. odstavka te odločbe odločila, da bo za namene te koncentracije upoštevala samo zavarovalne vrste, ki so navedene pod (i) in (ii) točko 39. odstavka te odločbe, saj se aktivnosti, ki jih izvajata udeleženi podjetji v koncentraciji nanašajo na ti dve zavarovalni vrsti in niso izkazani učinki na vseh zavarovalnih vrstah, ki tvorijo sklop premoženjskih

⁴⁴ Drugi odstavek 7. člena Zakonom o zavarovalništvu.

⁴⁵ Tretji odstavek 7. člena Zakonom o zavarovalništvu.

⁴⁶ Poročilo o stanju na področju zavarovalništva in o delu Agencije za zavarovalni nadzor za leto 2018, ki ga je izdala Agencija za zavarovalni nadzor, na strani 12.

⁴⁷ M.9531 ASSICURAZIONI GENERALI / SEGURADORAS UNIDAS / ADVANCECARE, M.9432 ALLIANZ HOLDINGS / LEGAL AND GENERAL INSURANCE, M.9398 CENTERBRIDGE PARTNERS / AMTRUST CORPORATE MEMBER, M.8905 AXA GROUP / ROLAND, M.8837 BLACKSTONE / THOMSON REUTERS F&R BUSINESS, M.8553 BANCO SANTANDER / BANCO POPULAR GROUP, M.8257 NN GROUP / DELTA LLOYD, M.7944 CREDIT MUTUEL / GE CAPITAL'S FACTORING AND EQUIPMENT FINANCING BUSINESSES IN FRANCE AND GERMANY, M.8010 IRISH LIFE / AVIVA HEALTH / GLOHEALTH, M.7478 AVIVA / FRIENDS LIFE / TENET, M.7233 ALLIANZ / GOING CONCERN OF UNIPOLSAI ASSICURAZIONI, M.7204 ROTHESAY LIFE / METLIFE ASSURANCE, M.7044 BLACKSTONE / CAMBOURNE / GOLDMAN SACHS / ROTHESAY, M.6957 IF P&C / TOPDANMARK, M.6883 CANADA LIFE / IRISH LIFE, M.6848 AEGON / SANTANDER / SANTANDER VIDA / SANTANDER GENERALES, M.6739 ALLIANZ / VW FINANCIAL SERVICES / JV, M.6743 TALANX INTERNATIONAL / MEIJI YASUDA LIFE INSURANCE COMPANY / HDI POLAND, M.6694 HELVETIA / CERTAIN PARTS OF GAN EUROCOURTAGE'S MARINE INSURANCE PORTFOLIO, M.6485 EULER HERMES / MAPFRE / MAPFRE CC, M.6649 ALLIANZ / INSURANCE PORTFOLIO AND BROKERAGE SERVICES OF GAN EUROCOURTAGE, M.6217 BALOISE HOLDING / NATEUS / NATEUS LIFE, M.6168 RBI / EFG EUROBANK / JV, M.6053 CVC / APOLLO / BRIT INSURANCE, M.5925 METLIFE / ALICO / DELAM, M.5347 MAPFRE / SALVADOR CAETANO / JV'S, M.5384 BNP PARIBAS / FORTIS, M.5010 BERKSHIRE HATHAWAY / MUNICH RE / GAUM, M.5075 VIENNA INSURANCE GROUP / EBV, M.5083 GROUPAMA / OTP GARANCIA, M.5031 ACE / CICA, M.5057 AVIVA / UBI VITA, M.4990 EULER HERMES / OEKB / JV, M.4950 AVIVA / BANK ZACHODNI, M.4844 FORTIS / ABN AMRO ASSETS, M.4713 AVIVA / HAMILTON, M.4843 RBS / ABN AMRO ASSETS, M.4808 CVC / CHARTERHOUSE / PHL / AA / SAGA, M.4284 AXA / WINTERTHUR, M.4059 SWISS RE / GE INSURANCE SOLUTIONS, M.4055 TALANX / GERLING, M.3786 BPI / EULER HERMES / COSEC, M.4047 AVIVA / ARK LIFE, M.3772 AVIVA / RAC, M.3556 FORTIS / BCP, M.3446 UNIQA / MANNHEIMER.

zavarovanj. Sklop življenjskih zavarovanj obsega zavarovalne vrste iz (xix) do (xxiv) točke 39. odstavka te odločbe, vendar bo Agencija v nadaljevanju upoštevala samo zavarovalni vrsti navedeni pod (xix) in (xxi) točko 39. odstavka te odločbe, saj se aktivnosti, ki jih izvajata udeleženi podjetji v koncentraciji nanašajo na ti dve zavarovalni vrsti in niso izkazani učinki na vseh zavarovalnih vrstah, ki tvorijo sklop življenjskih zavarovanj.

46. Agencija ugotavlja, da je način zavarovanja določen z izbiro načina določanja višine kritja, torej zavarovalne vsote ali limita kritja, ki so lahko naslednje: (i) zavarovanje na zavarovalno vsoto (klasično vsotno zavarovanje) in (ii) zavarovanje na stvarno vrednost, vendar največ do zavarovalne vsote (limit kritja). Hkrati obstaja posebnost v načinu zavarovanja na zavarovalno vsoto, saj je na zavarovalni polici vedno navedena zavarovalna vsota. Nadalje je značilnost vsotnih zavarovanj, da jamstvo zavarovalnice znaša največ do višine zavarovalne vsote oziroma do višine stvarne vrednosti. Omenjeno dejstvo je pomembno zaradi podzavarovanja, ki nastopi, kadar je zavarovalna vsota nižja od stvarne vrednosti. V nasprotnem primeru, ko zavarovalna vsota presega stvarno vrednost stvari, govorimo o nadzavarovanju. Ker določitev o zavarovalni vsoti sprejme zavarovanec, tudi sam nosi posledice morebitnega podzavarovanja. Stvarno dejanska vrednost pomeni način zavarovanj, vendar največ do zavarovalne vsote. V to skupino zavarovanj spadajo vsa tista zavarovanja, kjer se kritje, glede na višino zavarovalne vsote, daje do višine stvarne vrednosti in stvarne škode, vendar največ do pogodbene zavarovalne vsote oziroma zavarovalne vsote po dogodku ali zavarovalne vsote na prvo tveganje (na prvi rizik). Ob likvidaciji škode se namreč uporablja »načelo sorazmerja« in zavarovalnica izplača za nastalo škodo odškodnino, ki je nižja od škode, ravno v tolikšnem razmerju, kot je stvarna vrednost večja od zavarovalne vsote.
47. Hkrati pa Agencija meni, da je potrebno upoštevati tudi različne pravne podlage, ki jih glede na zavarovalne vrste, upošteva regulator na območju Republike Slovenije. Agencija tako poleg že navedenega ZZavar-1 upošteva v koncentraciji tudi Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu⁴⁸ (v nadaljevanju: ZOZP) in Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju⁴⁹ (v nadaljevanju: ZZVZZ).
48. Agencija poudarja, da bo v nadaljevanju te odločbe uporabljala besedno zvezo »ponudbe in sklenitve pogodb«, ki bo pomenila, da podjetji, udeleženi v koncentraciji, aktivnosti navedene v nadaljnjih točkah te odločbe, izvajata v svojem imenu in za svoj račun.

III.1.1. Upoštevni skupni trg ponudbe in sklenitve pogodbe premoženjskih zavarovanj

49. Agencija se je odločila, da bo pri opredelitvi upoštevala vse navedbe v točki III.1. in tako je za namene te koncentracije opredelila: (i) upoštevni trg ponudbe in sklenitve pogodbe nezgodnega zavarovanja in (ii) upoštevni trg ponudbe in sklenitve pogodbe dopolnilnega oziroma prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja.

III.1.1.1. Upoštevni trg ponudbe in sklenitve pogodbe nezgodnega zavarovanja

50. Agencija v sklop nezgodnega zavarovanja tako uvršča obvezno zavarovanje v prometu: (i) zavarovanje potnikov v javnem prometu proti posledicam nesreče, razen potnikov v zračnem prometu; (ii) zavarovanje lastnika vozila proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam (zavarovanje avtomobilske odgovornosti); (iii) zavarovanje lastnika čolna proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam; (iv) zavarovanje lastnika zrakoplova proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam, potnikom, prtljagi in tovoru.⁵⁰
51. Agencija razvršča na ta upoštevni trg sklenjena zavarovanja lastnikov prometnih sredstev, ki se uporabljajo za prevoz potnikov (proti plačilu vozovnice) v javnem prometu, morajo skleniti pogodbo o zavarovanju potnikov v javnem prometu proti posledicam nesreče, razen potnikov v zračnem prometu. V primeru, da lastniki prevoznih sredstev niso osebe, ki izvajajo javni prevoz potnikov, sklenejo pogodbo izvajalci javnega prevoza. Pogodbe se sklenejo za prevoz z: (i) avtobusi, s katerimi se opravlja javni prevoz v domačem in mednarodnem

⁴⁸ Uradni list RS, št. 93/07 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 33/16 – PZ-F in 41/17 – PZ-G.

⁴⁹ Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K in 36/19.

⁵⁰ 1. člen Uradni list RS, št. 93/07 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 33/16 – PZ-F in 41/17 – PZ-G.

linijskem ali izvenlinijskem - prostem prometu; (ii) avtobusi, s katerimi se opravlja prevoz na delo in z dela ter avtobusov turističnih organizacij za prevoz turistov; (iii) taksi vozilom; (iv) tirnimi prometnimi sredstvi za prevoz potnikov; (v) plovili, s katerimi se opravlja javni prevoz potnikov po morju in notranjih vodah na rednih in posebnih linijah ali z izrednimi prevozi; (vi) drugimi prometnimi sredstvi, ne glede na vrsto pogona, s katerimi se opravlja javni prevozi proti plačilu.⁵¹

52. Agencija razvršča na ta upošteveni trg tudi sklenjena zavarovanja lastnikov vozila, ki so sklenili pogodbo o zavarovanju odgovornosti za škodo, ki jo z uporabo vozila povzroči tretjim osebam (zavarovanje avtomobilske odgovornosti) zaradi smrti, telesne poškodbe, prizadetega zdravja, uničenja in poškodovanja stvari, razen proti odgovornosti za škodo na stvareh, ki jih je sprejel v prevoz. Zavarovanje avtomobilske odgovornosti pri uporabi vozil, registriranih na območju Republike Slovenije, mora biti sklenjeno v skladu s predpisi.⁵²
53. Agencija hkrati tudi razvršča na ta upošteveni trg sklenjena zavarovanja lastnikov čolnov oziroma uporabnikov čolnov na motorni pogon z močjo večjo kot 3.7 kW, ki so vpisani v vpisnik morskih čolnov, ki ga vodi Uprava Republike Slovenije za pomorstvo in morajo skleniti pogodbo o zavarovanju odgovornosti za škodo, ki jo z uporabo čolna povzroči tretjim osebam zaradi smrti, telesne poškodbe in prizadetega zdravja, razen proti odgovornosti za škodo na stvareh, ki jih je sprejel v prevoz.⁵³
54. Agencija razvršča na ta upošteveni trg sklenjena zavarovanja lastnikov zrakoplovov, ki morajo skleniti pogodbo o zavarovanju odgovornosti za škodo, povzročeno potnikom, prtljagi, tovoru in tretjim osebam, ki jo povzroči zrakoplov, registriran v Republiki Sloveniji. Pogodbo o zavarovanju iz prejšnjega stavka sklene lastnik zrakoplova glede na dovoljene komercialne letalske dejavnosti letalskega prevoznika ali operatorja zrakoplova oziroma glede na dovoljene nekomercialne letalske aktivnosti operatorja zrakoplova v času izvedbe leta. Pri tem se glede potnikov upošteva certificirano oziroma dovoljeno število potniških sedežev, glede tovora pa certificirana oziroma dovoljena masa koristnega tovora za posamezen zrakoplov.⁵⁴
55. Agencija bo za namene te koncentracije glede na navedeno v nadaljevanju opredeljevala kot upošteveni trg ponudbe in sklenitve pogodbe nezgodnega zavarovanja, kljub temu da obstajajo razlike med metodologijami, tveganji in donosi, saj koncentracija ne vzbuja suma glede skladnosti koncentracije s pravili konkurence.

III.1.1.2. Upošteveni trg ponudbe in sklenitve pogodbe dopolnilnega oziroma prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja

56. Agencija je pri opredelitvi upoštevnega trga ponudbe in sklenitve pogodbe dopolnilnega oziroma prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja za namene te koncentracije uvrstila primere bolezni, poškodbe ali posebnega zdravstvenega stanja, ki krijejo: (i) stroške zdravstvenih ter z njimi povezanih storitev, stroške oskrbe z zdravili in medicinsko-tehničnimi pripomočki, (ii) izplačila dogovorjenih denarnih nadomestil, (iii) kombinacijo izplačil po prehodnih dveh točkah. Takšna zavarovanja smejo izvajati zavarovalnice, ki izpolnjujejo predpisane pogoje po ZZVZZ in ZZavar-1.⁵⁵
57. Agencija razvršča na ta upošteveni trg sklenjena zavarovanja za: (i) dopolnilno zdravstveno zavarovanje, ki ob uresničevanju pravic do zdravstvenih storitev po postopkih in pogojih, kot so predpisani v obveznem zdravstvenem zavarovanju, krije razliko med vrednostjo zdravstvenih storitev v skladu s 23. členom ZZVZZ in deležem te vrednosti, ki ga v skladu z istim členom krije obvezno zdravstveno zavarovanje, oziroma del te razlike, ko se doplačilo nanaša na pravico do zdravil z najvišjo priznano vrednostjo in medicinskih pripomočkov; (ii) nadomestno zdravstveno zavarovanje, ki največ v obsegu standarda obveznega zdravstvenega zavarovanja, krije stroške zdravstvenih in z njimi povezanih storitev ter oskrbe z zdravili in medicinskimi pripomočki osebam, ki po predpisih Republike Slovenije ne

⁵¹ 9. člen Uradni list RS, št. 93/07 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 33/16 – PZ-F in 41/17 – PZ-G.

⁵² 15. člen Uradni list RS, št. 93/07 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 33/16 – PZ-F in 41/17 – PZ-G.

⁵³ 33a. člen Uradni list RS, št. 93/07 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 33/16 – PZ-F in 41/17 – PZ-G.

⁵⁴ 30. člen Uradni list RS, št. 93/07 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 33/16 – PZ-F in 41/17 – PZ-G.

⁵⁵ 61. člen Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K in 36/19.

morejo biti obvezno zavarovane; (iii) dodatno zdravstveno zavarovanje, ki krije stroške zdravstvenih in z njimi povezanih storitev ter oskrbe z zdravili in medicinskimi pripomočki in za izplačila denarnih prejemkov, ki niso sestavni del pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, in ni niti dopolnilno niti nadomestno zdravstveno zavarovanje; (iv) vzporedno zdravstveno zavarovanje, ki krije stroške zdravstvenih in z njimi povezanih storitev ter oskrbe z zdravili in medicinskimi pripomočki, ki so sicer pravica iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, a jih zavarovanci uveljavljajo po drugačnih postopkih in ob drugih pogojih, kot jih predpisuje obvezno zdravstveno zavarovanje. Hkrati vse zavarovalnice iz prvega odstavka te točke lahko uvedejo tudi kombinacije tipov prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj, ki pa ne smejo vključevati dopolnilnega zavarovanja.⁵⁶

58. Agencija bo za namene te koncentracije glede na navedeno v nadaljevanju opredeljevala kot upoštevni trg ponudbe in sklenitve pogodbe dopolnilnega oziroma prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja, kljub temu, da obstajajo razlike med metodologijami, tveganji in donosi, saj koncentracija ne vzbuja suma glede skladnosti koncentracije s pravili konkurence.

III.1.2. Upoštevni skupni trg ponudbe in sklenitve pogodbe življenjskih zavarovanj

59. Agencija se je odločila, da bo pri opredelitvi upoštevala vse navedbe v točki III.1. Hkrati pa tudi podaja ugotovitev, da v sklopu življenjskih zavarovanj v letu 2017, 2018 in 2019 na območju Republike Slovenije ni bilo sklenjenih pogodbenih razmerij v zavarovalnih vrstah, ki bi vplivale na opredelitev upoštevni trgov: (i) zavarovanj za primer poroke oz. rojstva, (ii) tontin in (iii) zavarovanj izpada dohodkov zaradi nezgode ali bolezni. Agencija je zato za namene te koncentracije opredelila le: (i) upoštevni trg ponudbe življenjskih zavarovanj s pripisom dobička zavarovalnice in (ii) upoštevni trg ponudbe življenjskih zavarovanj z naložbenim tveganjem povezanim s spremembo vrednosti enot kolektivnih naložbenih podjemov za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (v nadaljevanju: KNPVP).
60. Agencija se je glede na aktivnosti, ki jih izvajata udeleženi podjetji v koncentraciji odločila, da bo opredelila upoštevni trg življenjskih zavarovanj z naložbenim tveganjem povezanim s spremembo vrednosti enot KNPVP ločeno, saj lahko priglasitelj komplementarno ponuja tudi storitve na sosednjem trgu ponudbe in sklepanja pogodb naložbenega upravljanja enot KNPVP skladov.

III.1.2.1. Upoštevni trg ponudbe in sklenitve pogodbe življenjskih zavarovanj s pripisom dobička zavarovalnice

61. Agencija razvršča na ta upoštevni trg sklenjena življenjska zavarovanja, ki obsegajo zlasti zavarovanje za primer doživetja, zavarovanje za primer smrti, mešano življenjsko zavarovanje, rentno zavarovanje in življenjsko zavarovanje z vračilom premij, in dodatno zavarovanje, ki obsega predvsem zavarovanje invalidnosti zaradi nezgode ali bolezni, zavarovanje smrti zaradi nezgode ter zavarovanje za primer poškodbe, vključno z zavarovanjem nesposobnosti opravljanja poklica zaradi poškodbe, kadar je dodatno zavarovanje sklenjeno k življenjskemu zavarovanju iz zavarovalne skupine življenjskih zavarovanj.⁵⁷
62. Agencija razvršča na ta upoštevni trg življenjskih zavarovanj tako kritja, v zvezi s katerimi je dolžna zavarovalnica oblikovati zavarovalno-tehnične rezervacije na podlagi 236. in 237. člena ZZavar-1. Višina sredstev, ki so namenjena kritju bodočih obveznosti iz življenjskih zavarovanj, v zvezi s katerimi zavarovalnica oblikuje zavarovalno-tehnične rezervacije, so najmanj enake višini zavarovalno-tehničnih rezervacij. Zavarovalnica sredstva nalaga tudi na način, ki ustreza naravi in trajanju zavarovalnih in pozavarovalnih obveznosti ter je v čim boljšem interesu vseh zavarovalcev, zavarovancev in drugih končnih upravičencev iz zavarovalnih pogodb ob upoštevanju vseh razkritih ciljev iz zavarovalnih pogodb. V primeru konflikta interesov zavarovalnica oziroma oseba, ki upravlja portfelj sredstev zavarovalcev oziroma zavarovancev oziroma drugih končnih upravičencev iz

⁵⁶ 61. člen Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K in 36/19.

⁵⁷ 7. člen Uradni list RS, št. 93/15 in 9/19.

zavarovalnih pogodb, zagotovi, da je naložba opravljena v interesu zavarovalcev, zavarovancev in drugih končnih upravičencev iz zavarovalnih pogodb.⁵⁸

63. Agencija podrobneje podaja informacijo, ki je navedena v prvem odstavku te točke, da natančneje pojasni gornje navedbe. Z mešanim življenjskim zavarovanjem zavarovalec oziroma končni upravičenec zavaruje nevarnost svoje smrti in doživetja. To pomeni, da bo zavarovalnica znesek (zavarovalno vsoto) za katerega smo se zavarovali v primeru smrti (ob nastopu zavarovalnega dogodka) izplačala upravičencem, ki so navedeni v zavarovalni pogodbi. Prav tako pa bo končnemu upravičencu zavarovalnica izplačala zavarovalno vsoto v primeru doživetja. Zneska (zavarovalni vsoti) za smrt in doživetje sta lahko enaka (zelo pogosto), ni pa nujno. Nekatere oblike mešanih življenjskih zavarovanj omogočajo tudi izplačilo delnih zneskov (zavarovalna vsota se izplačuje po delih) za doživetje v času trajanja zavarovanja. V primeru smrti pa se od zavarovalne vsote za smrt odštejejo že izplačani zneski. Pod mešana življenjska zavarovanja prištevamo tudi vzajemna mešana življenjska zavarovanja kot je mešano življenjsko zavarovanje zakoncev. Zavarovalnica izplača zavarovalno vsoto v primeru smrti enega od zakoncev (zavarovanje s tem preneha) ali pa v primeru doživetja obeh zakoncev. Ob doživetju se je moč dogovoriti (ne vedno) za enkratno izplačilo zneska (zavarovalne vsote), za takojšnje delno izplačilo (del izplačila na določen datum kasneje) ali za izplačilo celotnega zneska v obliki rente (obročno – običajno mesečno).
64. Udeležba na dobičku predstavlja rentabilnost življenjskega zavarovanja kot ene izmed naložb denarnih sredstev. Višina udeležbe na dobičku ni zagotovljena temveč zgolj predvidena. Pristopi zavarovalnic pri določanju udeležbe na dobičku so različni: (i) dobiček iz obresti (razlika med tržno obrestno mero naložb (predvsem varčevalni del premije), ki pokrivajo matematične rezervacije, in tehnično (računsko) obrestno mero, na osnovi katere je določena premija posameznega zavarovanja); (ii) dobiček iz smrtnosti (razlika med upoštevanjo smrtnostjo v izračunu premije posameznega zavarovanja in dejansko smrtnostjo, nastaja zaradi staranja prebivalstva in selekcije pri sklepanju zavarovanj); (iii) dobiček iz stroškov (razlika med izračunanimi in dejanskimi stroški); (iv) dobiček iz drugih virov (iz odkupov zavarovanj, varnostnih dodatkov...). Dobiček skupine življenjskih zavarovanj se pripiše zavarovalcem oziroma končnim upravičencem (na območju Republike Slovenije običajno okrog 90% dobička), del pa ga zadrži zavarovalnica (na območju Republike Slovenije običajno okrog 10%) za izplačila dividend.⁵⁹
65. Agencija bo za namene te koncentracije glede na navedeno v nadaljevanju opredeljevala kot upošteveni trg ponudbe in sklenitve življenjskega zavarovanja s pripisom dobička zavarovalnice, kljub temu, da obstajajo razlike med metodologijami, tveganji in donosi, saj koncentracija ne vzbuja suma glede skladnosti koncentracije s pravili konkurence.

III.1.2.2. Upošteveni trg ponudbe in sklenitve pogodb življenjskih zavarovanj z naložbenim tveganjem povezanim s spremembo vrednosti enot KNPVP

66. Agencija razvršča na ta upošteveni trg sklenjena življenjska zavarovanja z naložbenim tveganjem, pri katerem zavarovalec prevzema naložbeno tveganje, povezano s spremembo vrednosti enot KNPVP skladov, kot jih določa zakon, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje oziroma vrednosti sredstev, vsebovanih v notranjem skladu zavarovalnice, oziroma vrednosti indeksa vrednostnih papirjev oziroma druge referenčne vrednosti.⁶⁰
67. Agencija razvršča na upošteveni trg življenjskih zavarovanj z naložbenim tveganjem povezanim s spremembo vrednosti enot KNPVP iz naslova teh zavarovalnih pogodb v največji možni meri obsegajo naložbe v enote premoženja teh skladov. Zavarovalno-tehnične rezervacije v zvezi s temi upravičenji so vezane na enote premoženja teh KNPVP skladov. Zavarovalnica vzpostavi notranji sklad, kadar so upravičenja iz zavarovalnih pogodb neposredno povezana z vrednostjo premoženja tega sklada. Sredstva, namenjena kritju obveznosti iz teh pogodb, so kolikor je mogoče naložena v sredstva, opredeljena v teh zavarovalnih pogodbah. Zavarovalno-tehnične rezervacije v zvezi z upravičenji iz teh zavarovalnih pogodb so vezane na enote notranjega sklada oziroma, kadar notranji sklad ni

⁵⁸ 238. člen Uradni list RS, št. 93/15 in 9/19.

⁵⁹ Dostopno na spletni strani: <https://www.zav-zdruzenje.si/sredisce-informacij/> [dne 16. 3. 2020].

⁶⁰ Dostopno na spletni strani: <https://www.zav-zdruzenje.si/zavarovanje/zivljenjsko-zavarovanje-z-nalozbenim-tveganjem/> [dne 16. 3. 2020].

razdeljen na enote, na sredstva v tem skladu. Kadar so upravičenja iz naslova zavarovalnih pogodb neposredno povezana z vrednostjo indeksa vrednostnih papirjev ali z drugo referenčno vrednostjo, razen tistih iz drugega in tretjega odstavka tega člena, naložbe iz naslova teh zavarovalnih pogodb v največji možni meri obsegajo enote, za katere se šteje, da predstavljajo indeks vrednostnih papirjev ali drugo referenčno vrednost, ki temelji na naložbah ustrezne varnosti in tržnosti. Če takšne enote niso oblikovane, so naložbe v zvezi s temi zavarovalnimi pogodbami ustrezne varnosti in tržnosti in v največji možni meri ustrezajo naložbam, na katerih temelji referenčna vrednost. Zavarovalno-tehnične rezervacije v zvezi s temi upravičenji so vezane na enote, za katere se šteje, da predstavljajo referenčno vrednost, ali v primeru, ko enote niso oblikovane, na sredstva ustrezne varnosti in tržnosti, ki v največji možni meri ustrezajo naložbam, na katerih temelji referenčna vrednost.⁶¹

68. Nadalje zavarovalnica za račun notranjega sklada s skrbnikom sklenske pogodbe o opravljanju skrbniških storitev za notranji sklad in zagotovi ločitev premoženja notranjega sklada od premoženja zavarovalnice in drugega premoženja, ki ga zavarovalnica upravlja, kakor tudi od premoženja upravljavca notranjega sklada in od drugega premoženja, ki ga upravljavec notranjega sklada upravlja, kadar zavarovalnica upravljanje notranjega sklada prenese na drugo osebo. Zavarovalnica izračunava in objavlja čisto vrednost sredstev notranjega sklada in vrednost enote notranjega sklada, kadar je notranji sklad razdeljen na enote. Za skrbniške storitve v zvezi z upravljanjem notranjega sklada se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje, ki veljajo za opravljanje skrbniških storitev za vzajemni sklad, razen, če z ZZavar-1 ni določeno drugače.
69. Agencija za zavarovalni nadzor v ta namen predpiše: (i) podrobnejša pravila glede skrbniških storitev za notranji sklad; (ii) podrobnejša pravila glede ločitve premoženja notranjega sklada in glede vrste poslov, katerih upravljavec notranjega sklada ne sme sklepati za račun notranjega sklada (prepovedani posli z določenimi osebami); (iii) način izračuna čiste vrednosti sredstev notranjega sklada in vrednosti enote notranjega sklada, kadar je notranji sklad razdeljen na enote, ter vsebina, način in roke za objavo čiste vrednosti sredstev notranjega sklada oziroma vrednosti enote notranjega sklada, kadar je notranji sklad razdeljen na enote.⁶²
70. Agencija bo za namene te koncentracije glede na navedeno v nadaljevanju opredeljevala kot upošteveni trg ponudbe in sklenitve pogodbe življenjskega zavarovanja z naložbenim tveganjem povezanim s spremembo vrednosti enot KNPVP, kljub temu, da obstajajo razlike med metodologijami, tveganji in donosi, saj koncentracija ne vzbuja suma glede skladnosti koncentracije s pravili konkurence.

III.1.3. Upošteveni trg ponudbe in sklenitve pogodb sozavarovanja in pozavarovanja premoženjskih in življenjskih zavarovanj

71. Agencija razvršča na upošteveni trg ponudbe in sklenitve pogodb sozavarovanja lahko izvajajo vse zavarovalnice, saj lahko sprejemajo v sozavarovanje in s tem prevzemajo nevarnosti v obsegu, ki ne presegajo njenih lastnih deležev po posameznih zavarovalnih vrstah po tabelah maksimalnega kritja izdelano na podlagi izračunane lastne deleže za posamezno homogeno skupino tveganj, vendar ne manj kot po vrstah poslovanja. Ključno je, da obseg prevzetih nevarnosti, ki ostanejo v lastni izravnavi zavarovalnice, če ta prevzete nevarnosti pozavaruje. Zavarovalnica lahko sozavaruje vse nevarnosti iz zavarovalnih vrst, za katera ima dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov. Zavarovalnica vodi statistične podatke, iz katerih je razviden obseg sozavarovalnih poslov na ravni EU in na ravni tretjih držav in EU.⁶³
72. Pri sozavarovanju se oblika izravnavne rizika, te tega prevzame več zavarovalnic. Višina deleža posamezne zavarovalnice v riziku je lahko različna in predstavlja podlago za določitev deleža posamezne zavarovalnice v premiji in morebitni škodi. Vsaka od zavarovalnic, ki so navedene v zavarovalni polici (subjektivna akumulacija strank), odgovarja zavarovancu oziroma končnemu upravičencu solidarno, torej za popolno zavarovalnino

⁶¹ 239. člen Uradni list RS, št. 93/15 in 9/19.

⁶² 239. člen Uradni list RS, št. 93/15 in 9/19.

⁶³ 533. člen Uradni list RS, št. 93/15 in 9/19.

oziroma odškodnino iz zavarovalne pogodbe, ne glede na prevzeti delež rizika.⁶⁴

73. Agencija razvršča na upošteveni trg ponudbe in sklenitve pogodbe pozavarovanja, saj je dejavnost sprejemanja tveganj, ki jih odstopi zavarovalnica, zavarovalnica države članice ali zavarovalnica tretje države oziroma pozavarovalnica, pozavarovalnica države članice ali pozavarovalnica tretje države. Samo pozavarovalnica smejo opravljati zavarovalne posle pozavarovanj.⁶⁵ Pozavarovanje igra pomembno vlogo pri ustvarjanju gospodarske varnosti z dodatnim izravnavanjem nevarnosti, saj varuje zavarovalnice pred naključnimi, nepredvidenimi posameznimi škodami, morebitnimi množičnimi (katastrofalnimi) škodami ter pred odstopanjem letnih škod od predvidenega povprečja. Pozavarovanje zagotavlja zavarovalnici poleg stabilnosti tudi dodatne fizične zmogljivosti ter z dvigom solventnih stopenj izboljšujejo finančno trdnost zavarovalnic. Pri pozavarovanju gre za prenos dela nevarnosti ali rizika prevzetega z zavarovalno pogodbo s strani neposrednega zavarovatelja od zavarovanca oziroma končnega upravičenca na drugega nosilca zavarovanja, pozavarovatelja, ki nima neposredne pogodbene povezave z zavarovancem oziroma končnim upravičencem. Pozavarovanje je torej zavarovanje zavarovatelja. Omogoča mu, da se reši dela rizikov, ki presegajo zavarovalno zmogljivost zavarovatelja, ali rizikov, ki jih ne želi nositi sam.⁶⁶
74. Agencija bo za namene te koncentracije glede na navedeno v nadaljevanju opredeljevala kot upošteveni trg ponudbe in sklenitve pogodbe sozavarovanja in pozavarovanja premoženjskih in življenjskih zavarovanj, kljub temu, da obstajajo razlike med metodologijami, tveganji in donosi, saj koncentracija ne vzbuja suma glede skladnosti koncentracije s pravili konkurence.

III.1.4. Sosednji trg v povezavi z opredeljenimi upoštevnimi trgi

75. Na trgu ima končni upravičenec in pravna oseba med oblikami naložbenega varčevanja sledeče možnosti: (i) depoziti, (ii) vzajemni skladi, (iii) neposredno premoženje z delnicami ali z obveznicami, (iv) življenjsko zavarovanje, (v) dodatno pokojninsko zavarovanje, (vi) naložbe v nepremičnine, (vii) naložbe v plemenite kovine, ipd. Uporaba ali kombinacija le-teh je odvisna od posameznikovega znanja in odločitve za naložbe v povezavi z: (i) finančnimi zmožnostmi, (ii) nameni, (iii) zahtevami/pričakovanimi donosi, (iv) nagnjenosti k tveganju in (v) informiranosti. Glede na navedeno se med seboj razlikujejo tudi na osnovi zakonodajnih okvirjev, ki so njihova osnova po kateri se zamenljivosti obravnavajo. Za aktivnosti, ki jih v koncentraciji udeleženi podjetji izvajata bo za namene te koncentracije Agencija uporabila dodatne pravne podlage s področij, ki jih obravnavajo Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje⁶⁷ (v nadaljevanju: ZISDU-3), Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju⁶⁸ (v nadaljevanju: ZPIZ-2), ki so bili v pomoč pri odločitvi, kako opredeliti upoštevene in sosednje trge za potrebe te koncentracije ob upoštevanju Zakona o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema⁶⁹ (v nadaljevanju: ZMbNFS), Zakona o finančnih konglomeratih⁷⁰ (v nadaljevanju: ZFK) in Zakon o trgu finančnih instrumentov⁷¹ (v nadaljevanju: ZTFI).
76. Agencija na tem mestu poudarja, da se poleg opredeljenih upoštevnih trgov tako pojavljata sosednja trga: (i) ponudbe in sklenitve pogodbe naložbenega upravljanja KNPVP skladov in (ii) ponudbe in sklenitve pogodbe prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki pa ne predstavljata zamenljivosti z opredeljenima upoštevnima trgovoma iz točke III.1.2. te odločbe, pač pa sta ta dopolnilni možnosti na trgu, ki ga bo Agencija za namene te koncentracije obravnavala kot sosednja trga, ki omogočata raznovrstnost ponudbe priglasiatelja.

⁶⁴ Dostopno na spletni strani: <https://www.zav-zdruzenje.si/izrazi/sozavarovanje/> [dne 16. 3. 2020].

⁶⁵ 27. člen Uradni list RS, št. 93/15 in 9/19.

⁶⁶ Dostopno na spletni strani: <https://www.zav-zdruzenje.si/izrazi/sozavarovanje/> in <https://www.zav-zdruzenje.si/vprasanja/vpr1/> [dne 16. 3. 2020].

⁶⁷ Uradni list RS, št. 31/15, 81/15, 77/16 in 77/18.

⁶⁸ Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17 in 65/17.

⁶⁹ Uradni list RS, št. 100/13.

⁷⁰ Uradni list RS, št. 43/06, 87/11 in 56/13.

⁷¹ Uradni list RS, št. 108/10 – uradno prečiščeno besedilo, 78/11, 55/12, 105/12 – ZBan-1J, 63/13 – ZS-K, 30/16, 9/17 in 77/18.

III.1.4.1. Sosednji trg ponudbe in sklenitve pogodbe naložbenega upravljanja KNPVP skladov

77. Agencija glede na navedbe v točki III.1. in v povezavi s splošnim delom točke III.1.2. in točko III.2.2. v sklopu te točke Agencija razvršča trg ponudbe in sklenitve pogodbe naložbenega upravljanja KNPVP skladov. Končni upravičenci lahko izbirajo med ponudbami in sklenitvijo (i) ponudbe in sklenitve pogodbe življenjskih zavarovanj s pripisom dobička zavarovalnice, (ii) ponudbe in sklenitve pogodb življenjskih zavarovanj z naložbenim tveganjem povezanim s spremembo vrednosti enot KNPVP, (iii) ponudbe in sklenitve pogodbe naložbenega upravljanja KNPVP skladov in (iv) ponudbe in sklenitve pogodbe prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, hkrati pa lahko v naložbenem delu izbirajo med ponudbami naložbenega upravljanja, ki imajo različno stopnjo tveganja, v povezavi s spremembo vrednosti in obliko enote v: (i) delniški vzajemni sklad oziroma podsklad, (ii) mešanimi vzajemni sklad oziroma podsklad, (iii) obvezniški vzajemni sklad oziroma podsklad, (iv) vzajemni sklad oziroma podsklad denarnega trga in (v) drugi vzajemni skladi.

Tabela 2: Splošni podatki o številu in obliki KNPVP skladov ustanovljenih na območju Republike Slovenije

	30.12.2016	29.12.2017	28.12.2018	28.12.2019
Število družb za upravljanje	9	7	6	5
Število vzajemnih skladov	105	100	99	99
- delniški vzajemni skladi	71	66	68	69
- mešani vzajemni skladi	22	20	17	13
- obvezniški vzajemni skladi	8	9	9	11
- vzajemni skladi denarnega trga	4	4	4	5
- drugi vzajemni skladi	/	1	1	1

Vir: Javno dostopni podatki na spletni strani <https://www.vzajemci.com/vzajemni-skladi/pregled-trga> [dne 18. 3. 2020].

78. Poleg ustanovljenih KNPVP skladov oziroma podskladov na območju Republike Slovenije se lahko trguje tudi z vzajemnimi skladi oziroma podskladi drugih držav članic z dovoljenjem za trženje na območju Republike Slovenije. Število tujih podjetij za upravljanje vzajemnih skladov se je v primerjavi s predhodnim letom ob zaključku leta 2019 zvišalo za 16,67 % to je 7 podjetij več. Hkrati z zvišanjem števila podjetij, ki upravljajo vzajemne sklade se je zvišalo število KNPVP skladov iz drugih držav članic, ki se tržijo na območju Republike Slovenije, in sicer iz 90 na 118 KNPVP skladov. Premoženje tujih upravljavcev vzajemnih skladov je konec leta 2019 znašalo 225,42 milijona EUR in tako predstavljajo 6,95 % delež vseh sredstev v vzajemnih skladih rezidentov na območju Republike Slovenije. Ker je delež vplačanih sredstev v KNPVP sklade drugih držav članic z dovoljenjem za trženje le-teh na območju Republike Slovenije majhen, se je Agencija odločila, da za potrebe te koncentracije v nadaljevanju ne bo podrobneje obravnavala le-teh, saj koncentracija ne vzbuja suma glede skladnosti koncentracije s pravili konkurence in zato v nadaljevanju odločbe teh podatkov drugih držav članic ne bo upoštevala.

79. Upravljanje premoženja vzajemnih skladov izvajajo finančni posredniki, ki denarne vložke vlagateljev naložijo v različne vrednostne papirje (dolgoročne in kratkoročne vrednostne papirje). Naložbe v vzajemne sklade je alternativa samostojni naložbeni strategiji posameznika, saj lahko sredstva, zbrana z manjšimi vložki večjega števila vlagateljev, ceneje in učinkoviteje naložijo oziroma razpršijo naložbeno tveganje premoženja, ki je razpršeno med več naložb in je zato namreč tveganje manjše. Krovni sklad predstavlja skupino dveh ali več vzajemnih skladov, s katerimi upravlja ista družba za upravljanje. Krovni sklad ni pravna oseba temveč predstavlja le strukturo, sestavljeno iz različnih posameznih vzajemnih skladov istega upravljavca. Čeprav združeni v skupino, so vzajemni skladi oziroma podskladi oblikovani kot ločeno premoženje. To pomeni da se med seboj še vedno razlikujejo po svoji naložbeni strategiji, ciljnih in stroških, ter so sredstva in obveznosti posameznega podsklada povsem ločeni od sredstev in obveznosti drugih podskladov, zato je Agencija preverila razsežnost vrednosti finančnih naložb med skladi glede na obliko enote.

Tabela 3: Višina sredstev v milijonih EUR po skladih KNPVP ustanovljenih na območju Republike Slovenije

Naložbe v vzajemne sklade	31.12.2017		31.12.2017		31.12.2018	
	VFN v mio. EUR	Strukturni delež v %	VFN v mio. EUR	Strukturni delež v %	VFN v mio. EUR	Strukturni delež v %
Delniški vzajemni sklad	1.633,9	61,31	1.460,0	58,92	1.843,3	61,03
Mešani vzajemni sklad	797,0	29,91	770,2	31,08	878,2	29,08
Obvezniški vzajemni sklad	178,4	6,69	167,4	6,76	240,9	7,98
Vzajemni sklad denarnega trga	55,0	2,06	79,6	3,21	56,8	1,88
Ostalo	0,5	0,02	0,6	0,03	0,9	0,03
SKUPAJ	2.664,8	100,00	2.477,8	100,00	3.020,1	100,00

Vir: Spletna stran Agencije za trg vrednostnih papirjev na dan 18. 3. 2020 skupaj vsi vzajemni skladi <https://www.a-tvp.si/Documents/podatkovno-ogledalo/Vzajemni%20skladi/SkupajVS.pdf>, delniški vzajemni skladi <https://www.a-tvp.si/Documents/podatkovno-ogledalo/Vzajemni%20skladi/Delni%C5%A1kiVS.pdf>, mešani vzajemni skladi <https://www.a-tvp.si/Documents/podatkovno-ogledalo/Vzajemni%20skladi/Me%C5%A1aniVS.pdf>, obvezniški vzajemni skladi <https://www.a-tvp.si/Documents/podatkovno-ogledalo/Vzajemni%20skladi/Obvezni%C5%A1kiVS.pdf>, vzajemni skladi denarnega trga <https://www.a-tvp.si/Documents/podatkovno-ogledalo/Vzajemni%20skladi/DenarniVS.pdf> in drugi vzajemni skladi <https://www.a-tvp.si/Documents/podatkovno-ogledalo/Vzajemni%20skladi/DrugiVS.pdf>. Kratica v tabeli VFN pomeni vrednost finančnih naložb.

Tabela 4: Podatki o številu vlagateljev po skladih KNPVP ustanovljenih na območju Republike Slovenije

Naložbe v vzajemne sklade	31.12.2017		31.12.2018		31.12.2019	
	število vlagateljev	Strukturni delež v %	število vlagateljev	Strukturni delež v %	število vlagateljev	Strukturni delež v %
Delniški vzajemni sklad	285.103	64,84	286.240	64,34	296.334	65,01
Mešani vzajemni sklad	139.962	31,83	144.204	32,41	142.823	31,34
Obvezniški vzajemni sklad	12.347	2,81	11.681	2,63	14.477	3,18
Vzajemni sklad denarnega trga	2.163	0,49	2.574	0,58	1.904	0,42
Ostali skladi	152	0,03	200	0,04	249	0,05
SKUPAJ	439.727	100,00	444.899	100,00	455.787	100,00

Vir: Spletna stran Agencije za trg vrednostnih papirjev na dan 18. 3. 2020 skupaj vsi vzajemni skladi <https://www.a-tvp.si/Documents/podatkovno-ogledalo/Vzajemni%20skladi/SkupajVS.pdf>, delniški vzajemni skladi <https://www.a-tvp.si/Documents/podatkovno-ogledalo/Vzajemni%20skladi/Delni%C5%A1kiVS.pdf>, mešani vzajemni skladi <https://www.a-tvp.si/Documents/podatkovno-ogledalo/Vzajemni%20skladi/Me%C5%A1aniVS.pdf>, obvezniški vzajemni skladi <https://www.a-tvp.si/Documents/podatkovno-ogledalo/Vzajemni%20skladi/Obvezni%C5%A1kiVS.pdf>, vzajemni skladi denarnega trga <https://www.a-tvp.si/Documents/podatkovno-ogledalo/Vzajemni%20skladi/DenarniVS.pdf> in drugi vzajemni skladi <https://www.a-tvp.si/Documents/podatkovno-ogledalo/Vzajemni%20skladi/DrugiVS.pdf>.

80. Agencija glede na podatke v predhodnima tabelama ugotavlja, da je večina sredstev končnih upravičencev naložena v delniških vzajemnih skladih, sledijo pa mešani vzajemni skladi, ki skupaj predstavljajo 90 % vseh naloženih sredstev v KNPVP skladih oziroma podskladih. Agencija je za namene te koncentracije preverila tržne deleže v obdobju zadnjih treh let za podjetji udeleženi v koncentraciji in ugotovila, da na tem sosednjem trgu deluje samo podjetje SAVA Re, zato je v nadaljevanju Agencija preverila možen vpliv podjetja SAVA Re.

Tabela 5: Višina sredstev v tisočih EUR po skladih KNPVP ustanovljenih na območju Republike Slovenije

	Vrednost v tisoč EUR za leto 2017	Tržni delež v % za leto 2017	Vrednost v tisoč EUR za leto 2018	Tržni delež v % za leto 2018	Vrednost v tisoč EUR za leto 2019	Tržni delež v % za leto 2019
SAVA Re	████████	[10-20]	████████	[10-20]	████████	[10-20]
Območje RS	2.664.837	100,00	2.477.804	100,00	3.020.121	100,00

Vir: Spletna stran Agencije za trg vrednostnih papirjev na dan 18. 3. 2020 skupaj vsi vzajemni skladi <https://www.atvp.si/Documents/podatkovno-ogledalo/Vzajemni%20skladi/SkupajVS.pdf> in dokument št. 3061-3/2020-5 Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, strani 15 in 16.

Tabela 6: Podatki o številu vlagateljev po skladih KNPVP ustanovljenih na območju Republike Slovenije

	Št. vlagateljev za leto 2017	Tržni delež v % za leto 2017	Št. vlagateljev za leto 2018	Tržni delež v % za leto 2018	Št. vlagateljev za leto 2019	Tržni delež v % za leto 2019
SAVA Re	████████	[20-30]	████████	[20-30]	████████	[20-30]
Območje RS	439.727	100,00	444.899	100,00	455.787	100,00

Vir: Spletna stran Agencije za trg vrednostnih papirjev na dan 18. 3. 2020 skupaj vsi vzajemni skladi <https://www.atvp.si/Documents/podatkovno-ogledalo/Vzajemni%20skladi/SkupajVS.pdf> in dokument št. 3061-3/2020-5 Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, strani 16 in 17.

81. Na osnovi podatkov, ki jih je posredoval priglasitelj in javno dostopnih podatkov prikazanih v predhodnih tabelama, Agencija ocenjuje, da podjetje SAVA Re nima takšnega tržnega deleža, da bi z dejavniki na trgu bila ustvarjena zadostna sinergija, da bi podjetje SAVA Re pridobilo zadostno moči in bi tako lahko preko sosednjega trga vplivalo na delovanje upoštevnega trga ponudbe in sklenitev pogodb življenjskih zavarovanj z naložbenim tveganjem povezanim s spremembo vrednosti enot KNPVP. Glede na zakonske podlage je upravljanje življenjskih zavarovanj z naložbenim tveganjem povezanim s spremembo vrednosti enot KNPVP ločeno od naložbenega upravljanja KNPVP skladov in za končnega upravičenca predstavlja komplementaren namen. Agencija v nadaljevanju te odločbe obravnava ta sosednji trg v točki III.3.2.

III.1.4.2. Sosednji trg ponudbe in sklenitve pogodbe prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja

82. Agencija glede na navedbe v točki III.1. in v povezavi s splošnim delom točke III.1.2. in točko III.2.2. v sklopu te točke razvršča trg ponudbe in sklenitve pogodbe prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Končni upravičenci lahko izbirajo med ponudbami in sklenitvijo (i) ponudbe in sklenitve pogodbe življenjskih zavarovanj s pripisom dobička zavarovalnice, (ii) ponudbe in sklenitve pogodb življenjskih zavarovanj z naložbenim tveganjem povezanim s spremembo vrednosti enot KNPVP, (iii) ponudbe in sklenitve pogodbe naložbenega upravljanja KNPVP skladov in (iv) ponudbe in sklenitve pogodbe prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. V splošnem vse navedene oblike predstavljajo namensko nalaganje prostih finančnih sredstev. Glede na navedeno v točki III.1.4. se pravne podlage, upravljanje, davčne zahteve, moratoriji izplačil, oblika izplačevanja, obdobje koriščenja sredstev razlikujejo. Agencija ocenjuje, da je storitev ponudbe in sklenitve pogodbe prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja komplementarna s ponudbo in sklenitve pogodbe življenjskega zavarovanja.

83. Skladno z ZPIZ-2, ki je začel veljati 1. 1. 2013, je za opravljanje dejavnosti prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja edina dovoljena oblika delniška družba. Pokojninske družbe lahko opravljajo samo dejavnost prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja na podlagi posebnega poglavja ZZvar-1 in določb ZPIZ-2, ki obsega posle upravljanja pokojninskih skladov in storitev izplačevanja pokojninskih rent. Dovoljenje za opravljanje dejavnosti prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja izda AZN⁷² na podlagi ministra pristojnega za delo. Upravljalci pokojninskih skladov dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki so na območju Republike Slovenije zaživel leta 2001, so poleg pokojninskih družb lahko še zavarovalnice in banke.⁷³
84. Dodatno pokojninsko zavarovanje delimo na (i) kolektivno in (ii) individualno dodatno pokojninsko zavarovanje. Kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje je zavarovanje, v katerega se vključijo posamezniki preko svojega delodajalca, ki delno ali v celoti financira pokojninski načrt v breme lastnih sredstev. V kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje se lahko vključijo tudi zavarovanci, ki opravljajo pridobitno ali drugo samostojno dejavnost. Znesek vplačil kolektivnega zavarovanja, ki ga za posameznega člana v posameznem koledarskem letu plača delodajalec, ne sme biti nižji od 300 EUR-ov. Individualno dodatno pokojninsko zavarovanje je zavarovanje, v katerega se lahko vključi samostojno vsak posameznik, ki v celoti z lastnimi sredstvi financira vplačila premije. Dodatno pokojninsko zavarovanje se vzpostavi na podlagi odobrenega pokojninskega načrta. Pokojninski načrt določa pogoje za pridobitev pravic iz dodatnega zavarovanja, vrsto in obseg teh pravic ter postopek za njihovo uveljavitev. Pokojninski načrt odobri minister, pristojen za delo, ko ugotovi, da vsebuje vse obvezne sestavine in je v skladu z ZPIZ-2. Davčne olajšave za plačane premije se lahko uveljavljajo le, če je pokojninski načrt odobril minister, pristojen za delo in je vpisan v poseben register, ki ga vodi pristojni davčni organ.⁷⁴
85. Agencija je za namene te koncentracije ni preverila tržnih deležev v obdobju zadnjih treh let za podjetja udeleženi v koncentraciji, saj ugotavlja, da na tem sosednjem trgu deluje samo podjetje SAVA Re. Na osnovi podatkov, ki jih je posredoval priglasitelj in javno dostopnih podatkov, Agencija ocenjuje, da ima podjetje SAVA Re glede na obračunane bruto zavarovalne premije v letu 2018 [redacted] tržni delež, ob upoštevanju števila zavarovalnih polic v letu 2018 tržni delež znaša [redacted]. Hkrati to tudi pomeni, da je povprečno obračunana bruto zavarovalna premija na zavarovalno polico podjetja SAVA Re [redacted] od povprečne obračunane zavarovalne premije na zavarovalno polico na območju Republike Slovenije. Podjetje SAVA Re nima takšnega tržnega deleža, da bi z dejavniki na trgu bila ustvarjena zadostna sinergija, zaradi česar bi podjetje SAVA Re pridobilo zadostno moč in bi tako lahko preko sosednjega trga vplivalo na delovanje upoštevnega trga ponudbe in sklenitev pogodb življenjskih zavarovanj. Glede na zakonske podlage je upravljanje življenjskih zavarovanj ločeno od upravljanja prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in za končnega upravičenca predstavlja komplementaren namen. Agencija v nadaljevanju te odločbe obravnava navedeni sosednji trg v točki III.3.2.

III.2. Upoštevni geografski trg

86. Upoštevni geografski trg je v skladu z 8. točko 3. člena ZPOmK-1 definiran kot trg, ki praviloma vključuje območje, na katerem si konkurenti na upoštevni proizvodnem oziroma storitvenem trgu medsebojno konkurirajo pri prodaji ali nakupu proizvodov ali storitev, na katerem so pogoji konkurence dovolj homogeni in ga je mogoče razlikovati od sosednjih območij, ker so pogoji konkurence na njih občutno drugačni. Dejavniki, ki so ključni pri presoji upoštevnega geografskega trga, so različne pravne zahteve, standardi, davčna bremena, cenovne razlike med različnimi deli trga, tržne navade ipd.
87. Agencija za namene te koncentracije in specifično opredelitev raznolikosti ponudbe zavarovalnih storitev na območju Republike Slovenije ocenjuje, da se z vidika končnega uporabnika proizvoda/storitve izvajajo aktivnosti na celotnem nacionalnem teritoriju, prav tako slednja sprejemajo svoje poslovne odločitve (npr. glede splošnih zavarovalnih pogojev,

⁷² Uradni list RS, št. 93/15 in 9/19.

⁷³ Poročilo Agencije za zavarovalni nadzor za leto 2018, točka 4. Pokojninske družbe, stran 49; Dostopno na spletni strani: https://www.a-zn.si/wp-content/uploads/letno_porocilo-2018.pdf [dne 27. 1. 2020].

⁷⁴ Dostopno na spletni strani: <https://www.gov.si/teme/prostovoljno-dodatno-pokojninsko-zavarovanje/> [dne 1. 4. 2020].

spoštovanja zakonskih predpisov, plačila davkov, oblikovanje cen proizvodov/storitev, upravljanja s tveganji, rezervacijami itd.) na nacionalnem nivoju. Izvajanje trženja in prodaje zavarovalnih storitev in naložbenega upravljanja KNPVP skladov se na območju Republike Slovenije izvaja v uradnem slovenskem jeziku na opredeljenih upoštevni trgih, razen na upoštevni trgu ponudbe in sklenitve pogodb sozavarovanja, pozavarovanja in naložbenega upravljanja.

88. Agencija poudarja, da se zaveda, da na naravo in namen sozavarovanja in pozavarovanja premoženjskih in življenjskih zavarovanj se pogodbe izvaja v mednarodnem prometu, zato obstaja tako širše območje kot je območje Republike Slovenije, saj so specializirani subjekti s specifičnimi znanji in niso namenjeni splošni javnosti, kamor sodijo končni upravičenci, in uradno komunicirajo ter sklepajo pogodbe v angleškem jeziku.
89. Priglasitelj je navedel, da sklepanje tovrstnih pogodb o sozavarovanju in pozavarovanju z zavarovalnicami in pozavarovalnicami ni zavezano obstoju enakih regulatornih ovir, ki bi bile namenjene ščititvi šibkejši stranke, kot to velja za sklepanje navadnih zavarovalnih poslov, kamor uvrščamo življenjska in premoženjska zavarovanja. Zaradi narave sozavarovanj in pozavarovanj, katerih smisel je v razpršenosti tveganj ter subjektov, ki tovrstne posle sklepajo, je jasno, da ta upoštevni trg ni omejen na posamezno državo.⁷⁵ Priglasitelj v zvezi z opredelitvijo geografskega trga pozavarovanj poudarja, da je treba glede na prakso Evropske komisije in Agencije, zaradi potrebe po razpršenosti tveganj po celem svetu, geografski trg pozavarovanj opredeliti kot svetovni trg.⁷⁶
90. Agencija poudarja, da se sosednji trg ponudbe in sklenitve pogodbe naložbenega upravljanja KNPVP skladov tudi v smislu naložbene politike skladov zbrana sredstva nalagajo preko specializiranih subjektov s specifičnimi znanji in niso namenjeni splošni javnosti, kamor sodijo končni upravičenci in komunikacija ter sklepanje pogodb oziroma poslov poteka v angleškem jeziku.
91. Agencija je za namene te koncentracije glede na navedeno v tej točki in ker obravnavana koncentracija ne zbuja suma glede njene skladnosti s pravili konkurence, odločila, da bo z vidika končnih uporabnikov osredotočila in upoštevala območje Republike Slovenije. V delu, v katerih izvajata v koncentraciji udeleženi podjetji svoje dejavnosti v mednarodnem merilu bo primerjala podatke za dejavnosti, v katerih podjetji udeleženi v koncentraciji delujeta, da razpršita tveganja s sklepanjem pogodb in nalaganjem finančnih sredstev, do v nadaljevanju te odločbe upošteva primerjalni geografski vidik, ki prikazuje širše območje, kot je območje Republike Slovenije in tudi območje Republike Slovenije.

III.3. Presoja koncentracije

92. V skladu z 11. členom ZPOmK-1 so prepovedane koncentracije, ki bistveno omejujejo učinkovito konkurenco na območju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu, zlasti kot posledica ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja. Agencija presoja koncentracije zlasti glede na tržni položaj v koncentraciji udeleženih podjetij, njihovo možnost za financiranje, strukturo trga, izbiro, ki jo imajo na voljo dobavitelji in uporabniki, ter njihov dostop do virov ponudbe oziroma do samega trga, obstoj morebitnih pravnih ali dejanskih vstopnih ovir, gibanje ponudbe in povpraševanja na upoštevni trgih, koristi vmesnih in končnih uporabnikov ter glede na tehnični in gospodarski razvoj pod pogojem, da je v korist končnim uporabnikom in ne ovira konkurence.
93. Agencija je presojo koncentracije izvedla na podlagi podatkov, ki so jih posredovali v koncentraciji udeležena podjetja SAVA Re in NLB VITA, ter javno dostopnih podatkov in jih je uporabila v okviru analize upoštevni trgov in presoje učinkov koncentracije na upoštevni trgih.

III.3.1. Vstopne ovire

94. Agencija je sklop morebitnih vstopnih ovir na upoštevne trge razdelila po sklopih: (i) kognitnost poslovanja na opredeljenih upoštevni trgih zavarovalnih storitev in naložbenem

⁷⁵ Dokument št. 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, stran 6.

⁷⁶ Odločba EU M.6053 - CVC/ APOLLO/ BRIT INSURANCE in Odločbo Agencije št. 306-113/2012-6, z dne 20 .2 .2013.

upravljanju na območju Republike Slovenije, (ii) zakonodajne ovire, stroški in vstop/izstop na upoštevni trgih zavarovalnih storitev na območju Republike Slovenije, (iii) zakonodajne ovire in vstop/izstop na sosednji upoštevni trg naložbenega upravljanja KNVPV skladov na območju Republike Slovenije, (iv) primerjava cenovnih ravni, ki jih dosega priglavitelj v primerjavi s konkurenti na območju Republike Slovenije, (v) distribucijske poti in inovacijski cikeli na upoštevni trgih ponudbe in sklenitev pogodb s področja zavarovalnih storitev in naložbenega upravljanja KNVPV skladov na območju Republike Slovenije, (vi) razmere na upoštevni trgih in povečanje učinkovitosti ob upoštevanju interesa končnih upravičencev na tehnološki in gospodarski napredek na območju Republike Slovenije in (vii) sporazumi o sodelovanju in nujno potrebne pomožne omejitve pri koncentraciji, ki se nanašajo na distribucijsko pogodbo.

III.3.1.1. Kogentnost poslovanja na opredeljenih upoštevni trgih ponudbe in sklenitve pogodbe o zavarovalnih storitvah in naložbenem upravljanju na območju Republike Slovenije

95. Na naravo kogentnosti posameznega (zakonskega) splošnega pravila je torej mogoče sklepati iz samega pravila. Takšno sklepanje pride v poštev takrat, ko je iz samega pravila razvidno, da je izključena dispozicija (drugačen način ureditve z dogovorom med strankama). Če pa samo pravilo ne daje jasnega odgovora v tej smeri, ga je potrebno poiskati v smislu samega pravila in na ta način presoditi, ali bi drugačen dogovor pogodbenih strank od splošnega pravila pomenil neupravičeno poseganje v pravni položaj, ki ga je zakonodajalec želel zavarovati s splošnim pravilom. Samo v takšnem primeru je mogoče drugačnemu pogodbenemu dogovoru pripisati sankcijo ničnosti in s tem upoštevnost zgolj predpisana splošna pravila.⁷⁷
96. Načelno velja, da so določbe Obligacijskega zakonika⁷⁸ (v nadaljevanju: OZ) dispozitivne narave (2. člen OZ). Del pravil pa zaradi varstva interesov strank ali širših interesov omejuje prosto urejanje obligacijskih razmerij. Ta pravila so kogentne narave. Pravilo je kogentne narave, če tako izhaja iz posamezne določbe ali iz njenega smisla. Kogentna narava je neposredno razvidna iz posamezne določbe, kadar so uporabljene besede (i) mora; (ii) obvezno je; (iii) prepovedano je; (iv) tega s pogodbo ni mogoče izključiti; ali (v) podobno. Kogentnost pravila je očitna tudi takrat, ko so v sami določbi določene posledice, npr. (i) pogodba sklenjena v nasprotju s tem, je nična; (ii) pogodbeni določba o tem se šteje za neobstoječo; (iii) in podobno. Kogentnost pa lahko izhaja tudi iz smisla stvari. Pri pravilih, katerih namen je varovati interese posamezne stranke ali širše interese, lahko iz smisla stvari izhaja, da so kogentne narave, čeprav kogentnost ni neposredno razvidna iz besednih izrazov.⁷⁹
97. Agencija meni, da udeleženi podjetji v koncentraciji zaradi predhodnih navedb o kogentnih določilih, ki so značilna za področje ponudbe in sklenitve pogodb o zavarovalnih storitvah ter naložbenem upravljanju nimata prodajne moči, ker so navedena pravila že omejila določen del dispozitivnega ravnanja obeh podjetij do končnih upravičencev. Podjetji v koncentraciji vpliva na povišanje ponudbenih cen s področja zavarovalnih storitev in naložbenega upravljanja nimata. Končni upravičenec pa tudi nima nakupne moči, saj se odloča med ponudbami zavarovalnih storitev in svoja prosta finančna sredstva uporablja prosto, kot določa regulacija trgov na območju Republike Slovenije oziroma na način, kot je področje urejeno na ravni Evropske unije.

III.3.1.2. Zakonodajne ovire, stroški in vstop/izstop na upoštevne trge ponudbe in sklenitev pogodb s področja zavarovalnih storitev na območju Republike Slovenije

98. Pogoji za ustanovitev in poslovanje zavarovalnic v Republiki Sloveniji so določeni v ZZavar-1 in podzakonskih aktih, nadzor nad njihovim izvajanjem pa je v pristojnosti Agencije za zavarovalni nadzor. Zavarovalnica lahko prične z opravljanjem zavarovalnih poslov šele po predhodni pridobitvi dovoljenja s strani Agencije za zavarovalni nadzor, in sicer samo glede zavarovalnih vrst, za katere je dovoljenje pridobila. Zahtevani minimalni kapital

⁷⁷ Sodba III Ips 63/2016 Vrhovnega sodišča Republike Slovenije z dne 19. 9. 2017, točka 10 obrazložitve.

⁷⁸ Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631) na spletni strani <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1263>.

⁷⁹ V. Kranjc Obligacijski zakonik s komentarjem (splošni del), 1. knjiga, GV Založba, Ljubljana 2003, 2. člen, str. 91.

zavarovalnice, ki opravljajo posle iz zavarovalne skupine življenjskih zavarovanj, ne sme biti nikoli nižji od 3.700.000 EUR (absolutni prag).⁸⁰

99. V zunanjem distribucijskem sistemu potrebujejo pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki dovoljenja Agencije za zavarovalni nadzor za opravljanje dejavnosti/poslov zavarovalnega zastopanja ali posredovanja za družbe oziroma za samostojne podjetnike posameznike. Posamezni zavarovalni zastopniki in posredniki za opravljanje storitev potrebujejo osebno licenco, ki jo izda Agencija za zavarovalni nadzor.
100. Konec leta 2018 je število zavarovalnic, ki imajo sedež na območju držav članic Evropske unije (EU) oziroma Evropskega gospodarskega prostora (EGP) in lahko na območju Republike Slovenije neposredno opravljajo zavarovalne posle, znašalo 777. Od tega ima največ zavarovalnic sedež v Združenem kraljestvu Velike Britanije in Severne Irske (160 zavarovalnic oziroma 20,6 % vseh zavarovalnic iz držav EGP, ki lahko na območju Republike Slovenije neposredno opravljajo zavarovalne posle), sledijo zavarovalnice s sedežem v Zvezni Republiki Nemčiji (94 zavarovalnic ali 12,1 %), Republiki Irski (70 zavarovalnic ali 9,0 %), Republiki Franciji (53 zavarovalnic ali 6,8 %), Kraljevini Nizozemski (45 zavarovalnic ali 5,8 %), Republiki Avstriji (39 zavarovalnic ali 5,0 %), Kraljevini Španiji (39 zavarovalnic: ali 5,0 %), Kraljevini Belgiji (51 zavarovalnic ali 6,6 %), Velikem vojvodstvu Luksemburg (55 zavarovalnic ali 7,1 %), Kraljevini Švedski (27 zavarovalnic ali 3,5 %), Kneževini Lihtenštajn (23 zavarovalnic ali 3,0 %). Iz drugih držav EU oziroma EGP je manj kot 20 zavarovalnic, ki na območju Republike Slovenije lahko neposredno opravljajo zavarovalne posle, in sicer so to še zavarovalnice iz Republike Italije, Kraljevine Danske, Republika Poljska, Madžarska, Republike Hrvaške, Republika Finska, Republika Malta, Republika Litva, Gibraltarska Republika, Češka republika, Republika Bolgarija, Kraljevina Norveška, Slovaška republika, Romunija, Republika Estonija, Republika Latvija, Helenska republika – Grčija, Islandija in Republika Ciper, medtem ko Portugalska republika nima registriranih zavarovalnic, ki bi na območju Republike Slovenije želele neposredno opravljati zavarovalne posle.⁸¹
101. Poleg navedenih zavarovalnic, ki imajo sedež na območju držav članic EU oziroma EGP in lahko na območju Republike Slovenije neposredno opravljajo zavarovalne posle, je na območju Republike Slovenije tudi sedem podružnic zavarovalnic iz držav članic EU, ki opravljajo zavarovalne posle na območju Republike Slovenije.⁸²
102. Priglasitelj je navedel, da je leta 2016 na upoštevni trgih ponudbe in sklenitve pogodb na področju zavarovalnih storitev na območju Republike Slovenije vstopilo podjetje CROATIA zavarovanje, d.d. podružnica in v letu 2017 je na upoštevni trgih ponudbe in sklenitve pogodb na področju zavarovalnih storitev na območju Republike Slovenije vstopilo podjetje Allianz Hrvatska dioničko društvo za osiguranje, Zagreb, Allianz Slovenija, zavarovalna podružnica. Dne 3. 1. 2020 je z vpisom v sodni register prišlo do združitve podjetij GENERALI zavarovalnica, d.d. (prevzemna družba) z družbo ADRIATIC SLOVENICA, d.d. (prevzeta družba). Podjetje ADRIATIC SLOVENICA, d.d. je prenehala poslovati kot samostojna pravna oseba in je bila izbrisana iz sodnega registra.⁸³
103. Agencija meni, da ovire niso takšnega značaja, da bi bil onemogočen vstop/izstop, saj so v opazovanem obdobju vstopila/izstopila podjetja na upoštevne trge ponudbe in sklenitev pogodb s področja zavarovalnih storitev na območju Republike Slovenije, pri tem pa hkrati obstajajo možnosti opravljanja zavarovalnih poslov 777 zavarovalnic, ki lahko delujejo na območju EU oziroma EGP, kljub temu, da mora podjetje izpolnjevati določene pogoje za izvajanje zavarovalnih poslov.

⁸⁰ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOMK-1, stran 41.

⁸¹ Točka 3.4. na strani 28, Poročila o stanju na področju zavarovalništva za leto 2018, Agencije za zavarovalni nadzor, dostopno na spletni strani: https://www.a-zn.si/wp-content/uploads/letno_porocilo-2018.pdf [dne 17. 3. 2020].

⁸² To so podružnice: Wiener Städtische Versicherung, AG, podružnica v Sloveniji, Porsche Versicherung, AG, podružnica v Sloveniji, Österreichische Hagelversicherung, VVaG, podružnica v Sloveniji, in ERGO Versicherung, AG, podružnica v Sloveniji, ki imajo sedež v Republiki Avstriji, ARAG SE, podružnica v Sloveniji, s sedežem v Zvezni Republiki Nemčiji, Allianz Zagreb, d.d., podružnica v Sloveniji in Croatia osiguranje, d.d. podružnica v Sloveniji, s sedežem v Republiki Hrvaški.

⁸³ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOMK-1, stran 41.

III.3.1.3. Zakonodajne ovire in vstop/izstop na sosednji upoštevni trg naložbenega upravljanja KNVPV skladov na območju Republike Slovenije

104. Na trgu upravljanja vzajemnih skladov na območju Republike Slovenije se v zadnjih letih nadaljuje proces konsolidacije, ki je potekala v letih 2011-2017. Podjetje GENERALI d.d. je v aprilu 2018 sklenilo pogodbo za nakup 100,00 % lastniškega deleža podjetja ADRIATIC SLOVENICA d.d., podjetje GENERALI, d.d. ima tako v posredni lasti 100,00 % lastniški delež podjetja KD Skladi, d.o.o. Podjetje Zavarovalnica Triglav, d.d. ima v lasti 67,50 % lastniški delež v podjetju TRIGLAV SKLADI, d.o.o., le ta pa ima v lasti 32,50 % lastnih delnic tako ima Zavarovalnica Triglav, d.d. izključno kontrolo in 100,00 % poslovni delež nad podjetjem TRIGLAV SKLADI, d.o.o., le-to pa je septembra 2018 podpisalo nakupno pogodbo za prevzem podjetja ALTA Skladi d.d. Glavni namen združevanja je racionalizacija poslovanja in povečanje učinkovitosti upravljanja. Optimizacija poslovanja je tudi namen združevanja podskladov v okviru krovnega sklada. Ta ukrep je v zadnjem času izvedlo več podjetij za upravljanje. Po eni strani se s konsolidacijo zmanjšuje število subjektov na trgu, kar pomeni manjšo konkurenco, po drugi strani pa je proces koristen za vlagatelje, saj so donosi združenih skladov z večjim obsegom sredstev v upravljanju zaradi manjših stroškov upravljanja praviloma nižji.⁸⁴
105. Družba za upravljanje države članice lahko začne neposredno opravljati storitve upravljanja investicijskih skladov na območju Republike Slovenije, ko ATVP od nadzornega organa družbe za upravljanje države članice prejme podpisano notifikacijo oziroma obvestilo o nameri neposrednega opravljanja storitev upravljanja investicijskih skladov na območju Republike Slovenije. Rok za predložitev notifikacije je mesec dni. V takšnem primeru mora družba za upravljanje države članice na območju Republike Slovenije zagotoviti ustrezno število pooblaščenih vpisnih mest, na katerih lahko vlagatelji pristopijo k vzajemnemu skladu ter podajo zahteve za prodajo investicijskih kuponov vzajemnega sklada, tako imenovanega plačilnega agenta (banko), ki je pooblaščen za sprejemanje vplačil in izplačevanje zahtev za prodajo investicijskih kuponov vzajemnih skladov. Vse navedene informacije in dokumente pa mora zagotoviti v uradnem jeziku, ki velja na območju Republike Slovenije. Vstop na upoštevni trg na ta način naj bi bil možen v relativno kratkem času. Potencialni konkurenti iz držav EU lahko torej vstopijo na območje Republike Slovenije na trg upravljanja investicijskih skladov tudi na način nakupa poslovnega deleža družbe za upravljanje ali z ustanovitvijo družbe za upravljanje na območju Republike Slovenije.
106. Agencija meni, da ovire niso takšnega značaja, da bi bil onemogočen vstop/izstop, saj so v opazovanem obdobju izstopila/vstopila podjetja na upoštevne trge ponudbe in sklenitev pogodb naložbenega upravljanja KNVPV skladov na območju Republike Slovenije, pri tem pa hkrati obstajajo možnosti opravljanja naložbenih poslov 127⁸⁵ družbam za upravljanje, ki lahko delujejo na območju EU oziroma EGP, kljub temu, da mora podjetje izpolnjevati določene pogoje za izvajanje naložbenega upravljanja.

III.3.1.4. Primerjava cenovnih ravni, ki jih dosega priglasitelj v primerjavi s konkurenti na območju Republike Slovenije

107. Agencija povzema podatke, ki jih je za namene te koncentracije posredoval priglasitelj in v katerih primerja cenovne ravni med priglasiteljem (oz. odvisnim podjetjem Zavarovalnico Sava, d.d.) in njegovimi največjimi konkurenti na območju Republike Slovenije. Primerjava je bila izdelana za primere: (i) naložbenega življenjskega zavarovanja, (ii) življenjskega zavarovanja za primer smrti ter (iii) za primer zdravstvenega zavarovanja na potovanjih v tujino. Priglasitelj poudarja, da rezultatov tovrstnih primerjav, ki so izdelane na podlagi javno razpoložljivih podatkov in preračunov preko spletnih portalov zavarovalnic, ni mogoče upoštevati s 100 % zanesljivostjo, saj lahko ponudba za konkretnega končnega ponudnika vključuje specifičnosti (kot na primer: specifična struktura kritija, izključitve kritij, doplačila in popusti ipd.), ki v informativnem izračunu niso vključene. Priglasitelj dodaja, da produkti niso

⁸⁴ Odločba Agencije v zadevi št.: 3061-2/2019-15 z dne 10. 5. 2019.

⁸⁵ Spletna stran ATVP dostopna na: <https://www.a-tvp.si/notifikacije-oseb-in-prospektov-iz-drugih-drzav-clanic/ucits-skladi>, [dne 18.3.2020].

popolnoma primerljivi, saj ima vsak posamezni produkt še dodatno svoje specifične, kot so na primer različne predpostavke glede donosnosti sredstev ter stroškovne strukture.⁸⁶

108. Podjetje Zavarovalnica Sava, d.d. je na podlagi javno razpoložljivih informacij (informativni izračuni preko spleta) dne 9. 1. 2020 izvedla primerjavo cen z največjimi konkurenti na območju Republike Slovenije (tj. podjetij: Zavarovalnica Triglav, d.d., Zavarovalnica GENERALI, d.d., Prva osebna zavarovalnica, d.d.) za naložbena življenjska zavarovanja. Analizirani so bili primerljivi produkti posameznih zavarovalnic, ločeno za vplačilo enkratnih premij ali plačilo obročnih premij zavarovanj. V primerjavi so bile predpostavljene sledeče karakteristike: starost zavarovane osebe, mesečna premija oziroma začetna enkratna vplačila, višina zavarovalne vsote za kritje smrti, trajanje zavarovanja ter donosnost naloženih sredstev.

87

109. Nadalje je priglasitelj podal informacijo o primerjavi cenovnih ravni življenjskega zavarovanja za primer smrti, saj je bila izdelana in objavljena 9. 7. 2019 v prilogi časnika Financ, Moje finance. Kot izhaja iz članka, je bila podobna raziskava oziroma primerjava cenovnih ravni izdelana tudi v letu 2018. V primerjavo so bile vključene zavarovalnice, ki ponujajo tovrstno zavarovanje na območju Republike Slovenije. V primerjavah so bile upoštewane različne zavarovalne vsote in starostne skupine zavarovanca ter trajanje zavarovanja.

Po datumu objave navedenih cenovnih ravni življenjskega zavarovanja za primer smrti priglasitelj oziroma njegova odvisna družba podobnih primerjav cen navedenih produktov ni izdelala. Priglasitelj ne razpolaga z informacijami, ali so se pogoji posameznih zavarovalnic, vzeti v analizo, do datuma te vloge spremenili ali ne. Priglasitelj sam svojih pogojev v tem času po objavi navedenega članka ni spreminjal. Zaradi številnih specifičnosti produktov konkurenčnih ponudnikov, s katerimi se seznanj posamezna stranka ob sklepanju pogodbe (priglasitelj ne razpolaga z informacijo, ali so bili pripravljavci gradiva seznanjeni s podrobnimi specifikami ponudbe in ali so ustrezno upoštevani v izračunih), so tovrstne primerjave lahko otežene in posledično ne dajo natančnega stanja.⁸⁸

110. Na podlagi javno dostopnih informacij je priglasitelj pripravil tudi pregled pogojev priglasitelja (odvisno podjetje Zavarovalnice Sava, d.d.) in največjih konkurentov na trgu zdravstvenih zavarovanj na potovanjih v tujini (oziroma turističnih zavarovanj, v okviru katerih konkurenčne zavarovalnice tržijo to obliko zavarovanja). V primerjavo cenovnih ravni tega produkta je vključeno odvisno podjetje Zavarovalnica Sava, d.d. ter podjetja Zavarovalnica Triglav, d.d., NLB VITA, Zavarovalnica GENERALI, d.d., ter Prva osebna zavarovalnica d.d. Informativni izračun za Zavarovalnico GENERALI, d.d. na spletni strani ni na voljo, Prva osebna zavarovalnica, d.d., preko spleta ne ponuja zdravstvenih zavarovanj na potovanjih v tujini. V izračunih zavarovalnih premij so bile upoštewane sledeče karakteristike zavarovalnega produkta: zavarovanje ene osebe, trajanje zavarovanja do 15 dni s pričetkom zavarovanja dne 12. 1. 2020. Med zavarovalnicami je možna primerjava produkta za zavarovalno vsoto 50.000 in 100.000 EUR.

⁸⁶ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, stran 32.

⁸⁷ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, stran 32.

⁸⁸ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, stran 33.

111. Agencija v skladu z zgornjimi obrazložitvami meni, da glede na primerjavo cenovnih ravni koncentracija ne vzbuja večjega suma na obravnavanih upoštevnihi trgih zavarovalnih dejavnosti na območju Republike Slovenije in zato ni potrebna poglobljena analiza s področja analize cenovnih ravni.

III.3.1.5. Distribucijske poti in inovacijski cikel na upoštevnihi trgih ponudbe in sklenitev pogodb s področja zavarovalnih storitev in naložbenega upravljanja KNVPV skladov na območju Republike Slovenije

112.

113. Za uspešno nastopanje na trgu življenjskih zavarovanj mora zavarovalnica zagotoviti ustrezne strokovne in licencirane kadre zaposlenih. Poleg navedenega pomemben dejavnik za uspešen vstop na trg življenjskih zavarovanj predstavlja prodajna mreža, ki predstavlja pomemben distribucijski kanal zaradi osebne svetovalne prodaje. Končni upravičenec ima namreč nizko zavedanje o lastnih potrebah, ki se krijejo z ustreznimi kritji, zato se preko interneta sklene zelo malo življenjskih polic. Večina življenjskih zavarovanj se sklene preko osebnih stikov s končnimi upravičenci na terenu ali na lastnih prodajnih mestih.⁹¹

114. Premija življenjskih zavarovanj ni izterljiva, zato prehod končnih upravičencev iz ene zavarovalnice na drugo zavarovalnico poenostavljeno pomeni prenehanje plačevanja premije pri eni zavarovalnici in sklenitev novega zavarovanja pri drugi zavarovalnici. V okviru življenjskih zavarovanj z varčevalno komponento mora zavarovalec oziroma končni upravičenec za predčasno izplačilo že privarčevanega zneska izpolnjevati določene pogoje (izselitev, ločitev, smrt ožjega družinskega člana, ipd.). V primeru, da je bilo tovrstno zavarovanje daljše od 10 let in odkupljeno pred potekom 10 let, obstaja še obveznost končnega upravičenca za plačilo davka od prometa zavarovalnih poslov. Prav tako se v določenih primerih od izplačila odkupne vrednosti odbijejo določeni stroški.⁹²

115. Končni upravičenci življenjskih zavarovanj so posamezne fizične osebe starosti od 15 do 80 let, z različnimi potrebami glede na svoje življenjsko obdobje, način življenja, izpostavljenost in življenjske dogodke. Potencialni končni upravičenci so razpršeni po celotnem območju Republike Slovenije. Končni opravičenci na trgu življenjskih zavarovanj lahko razdelimo na (i) osebe srednjih let, ki so stare od 30 do 55, in (ii) starejše osebe, ki so stare med 55 in 80 let. Končni upravičenci oziroma osebe srednjih let potrebujejo višja zavarovalna kritja za primer smrti, hujših bolezni, nezgod, varčevanja za pokojnino ipd. Končni upravičenci oziroma starejše osebe potrebujejo nekoliko nižja kritja za primer smrti, osnovna nezgodna kritja in kritja za primer nastanka posameznih bolezni, hkrati pa manjši delež varčevanja za doseg različnih finančnih ciljev.⁹³

116.

⁸⁹ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOMK-1, stran 33.

⁹⁰ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOMK-1, stran 38.

⁹¹ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOMK-1, stran 41.

⁹² Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOMK-1, strani 39 in 40.

⁹³ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOMK-1, stran 40.

94
117. 95

Tabela 7: Ocena primernosti produkta pri prodaji brez svetovanja

[Redacted]		[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]

Vir: Interni podatki priglasitelja

118. 96

119. 97

⁹⁴ Dokument št. 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, strani 6 in 7.
⁹⁵ Dokument št. 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, strani 7.
⁹⁶ Dokument št. 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, strani 7.
⁹⁷ Dokument št. 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, strani 7.

Tabela 8: Ocena primernosti in ustreznosti produkta pri prodaji s svetovanjem

[REDACTED]		[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Vir: Interni podatki priglasitelja

120. [REDACTED]

⁹⁸

121. [REDACTED]

⁹⁹

122. [REDACTED]

⁹⁸ Dokument št. 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, strani 8.
⁹⁹ Dokument št. 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, strani 8.

123. Raziskave v okviru življenjskih zavarovanj predstavljajo raziskave trga, konkurence ter trendov v tujini in podobno. Razvoj v okviru življenjskih zavarovanj predstavljajo prenovne in razvoj novih zavarovalnih produktov.

Življenjska zavarovanja v svojem bistvu predstavljajo kritje za primer smrti, kritje za primer doživetja in kritje za primer dolgoživosti.

124. Večje možnosti za raziskave in razvoj obstajajo v povezavi s povezanimi storitvami življenjskih zavarovanj, kot so na primer nove distribucijske poti, novi pristopi pri sprejemu v zavarovanje, asistenčne storitve in podobno.

Končni upravičenec, ki ima potrebo po življenjskem zavarovanju za primer smrti in je zanj bistvenega pomena zgolj cena tovrstnega zavarovanja, se ne bo oziral na morebitne dodane storitve k življenjskemu zavarovanju za primer smrti, saj te praviloma tudi višajo ceno zavarovanja.¹⁰²

Tabela 9: Distribucijska mreža priglasitelja na območju Republike Slovenije¹⁰³

Poslovna enota	LJ	MB	CE	KO	KR	NG	NM	MS	SG
	■	■	■	■	■	■	■	■	■
	■	■	■	■	■	■	■	■	■
	■	■	■	■	■	■	■	■	■
	■	■	■	■	■	■	■	■	■
	■	■	■	■	■	■	■	■	■
	■	■	■	■	■	■	■	■	■
	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Vir: interni podatki priglasitelja.

Oznake LJ, MB, CE, KO, KR, NG, NM, MS in SG predstavljajo območja regij po metodologiji Statističnega urada Republike Slovenije.

125.

126. Priglasitelj in podjetja v skupini SAVA Re želijo ponujati svoje produkte čim večjemu številu strank ter torej posledično želijo uporabiti čim širše možnosti distribucije.

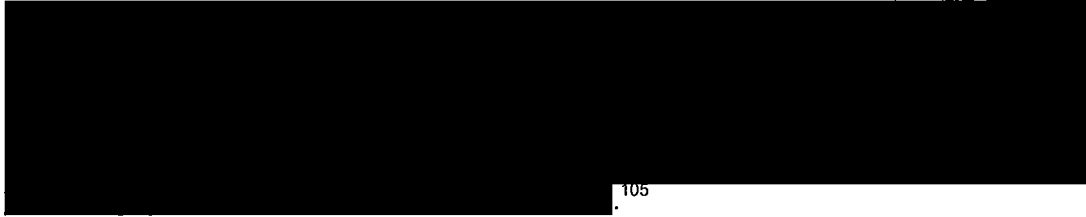
¹⁰⁰ Dokument št.: 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, strani 8.

¹⁰¹ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, stran 43.

¹⁰² Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, stran 43.

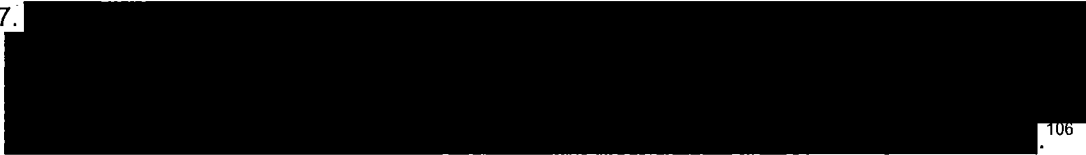
¹⁰³ Dokument št.: 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, stran 18.

¹⁰⁴ Dokument št.: 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, stran 19.

105

127.

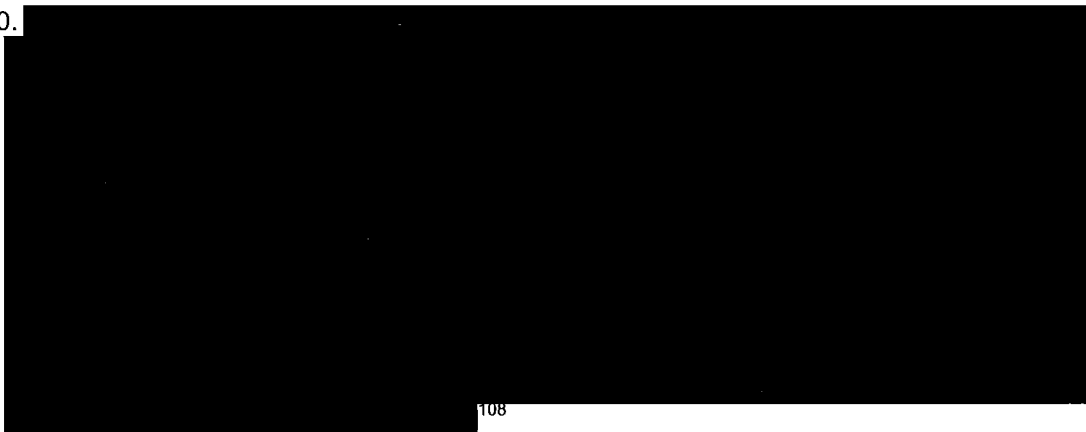
106

128. Priglasitelj in udeležena podjetja v koncentraciji ne razpolagajo z dodatnimi analizami, poročili, študijami, raziskavami, predstavitvami oziroma primerljivimi dokumenti za namen presoje ali analize koncentracije v zvezi z njeno utemeljitvijo (vključno z dokumenti, v katerih je transakcija obravnavana v zvezi z njeno utemeljitvijo in z dokumenti, v katerih je transakcija obravnavana v zvezi s potencialnimi alternativnimi prevzemi), tržnimi deleži, konkurenčnimi pogoji, konkurenti (dejanskimi in potencialnimi), možnostmi za povečanje prodaje ali širitve na druge proizvodne ali geografske trge in/ali splošnimi tržnimi pogoji za zadnji dve leti za namen presoje posameznih prizadetih trgov.¹⁰⁷

129. Agencija v delu distribucijskih poti in inovacijskih ciklov na upoštevnih trgih ponudbe in sklenitev pogodb s področja zavarovalnih storitev in naložbenega upravljanja KNVPV skladov na območju Republike Slovenije glede na navedeno v tej točki ocenjuje, da ovir s področja distribucijskih poti ni. Konkurenčna podjetja na trgu imajo možnosti spodbujanja prodajnih aktivnosti, ki so skladne s tistimi, ki jih izvajata v koncentraciji udeleženi podjetji na območju Republike Slovenije. Agencija patentov in licenc ni analizirala, ker navedena sklopa nista ključna in relevantna za sprejem odločitve v tej koncentraciji, saj koncentracija ne vzbuja večjega suma in zato ni potrebna poglobljena analiza. Ključna v dejavnosti je blagovna znamka, ki jo s profesionalnim in strokovnim delom gradita podjetji udeleženi v koncentraciji sami.

III.3.1.6. Razmere na upoštevnih trgih in povečanje učinkovitosti ob upoštevanju interesa končnih upravičencev na tehnološki in gospodarski napredek na območju Republike Slovenije

130.

108

131.

¹⁰⁵ Dokument št.: 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, stran 20.
¹⁰⁶ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, stran 39.
¹⁰⁷ Dokument št.: 3061-3/2020-5, Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, stran 23.
¹⁰⁸ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za priglasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, stran 44.

132.

110

133.

111

134.

112

135. Agencija tako glede na navedeno v tej točki ocenjuje, da obstajajo možnosti povečanja učinkovitosti ob upoštevanju interesa končnih upravičencev po tehnološkem in gospodarskem napredku. Agencija meni, da koncentracija v tem delu ne vzbuja večjega suma na obravnavanih upoštevnihih trgih zavarovalnih dejavnosti na območju Republike Slovenije in zato ni potrebna poglobljena analiza v tej točki te odločbe.

III.3.1.7. Sporazumi o sodelovanju in nujno potrebne pomožne omejitve pri koncentraciji, ki se nanašajo na distribucijsko pogodbo

136.

¹⁰⁹ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za prijavitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, stran 45.

¹¹⁰ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za prijavitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, stran 45.

¹¹¹ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za prijavitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, stran 45.

¹¹² Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za prijavitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, stran 45.

113

137.

114

138.

115

139. Priglasitelj ocenjuje, da je navedeno skladno s pravili konkurence in nujno potrebno za ohranitev vrednosti podjetja NLB VITA.

¹¹³ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za prigrasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, stran 40.

¹¹⁴ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za prigrasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, stran 47.

¹¹⁵ Dokument št.: 3061-3/2020-1, Obrazec za prigrasitev koncentracije v skladu z ZPOmK-1, stran 47.

Tabela 10: Delež premije posamezne zavarovalne vrste glede na prodajne poti [v %]

	SKUPAJ	Notranji zaposleni za prodajo				Zastopniki				Posamezniki	Bančna, poštna mreža	Ostali
		Prodajno okence	Telefon, direktna pošta	Internet	Komer-ciala	SKUPAJ	Interni, vezani	Zunanji, nevezani	SKUPAJ			
SKUPAJ	100	13,46	0,66	0,64	16,82	31,59	21,57	34,84	56,41	6,31	5,12	0,57
NEŽIVLJENSKA ZAVAROVANJA	100	17,38	0,89	0,91	11,93	31,11	23,73	34,08	57,82	9,03	1,23	0,82
Nezgodno zavarovanje	100	4,34	1,79	1,11	19,67	26,91	23,45	35,36	58,81	7,21	6,08	0,99
Zdravstveno zavarovanje	100	47,23	2,11	1,6	5,69	56,63	3,14	39,36	42,5	0,05	0,72	0,1
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	100	2,42	0,1	0,16	5,64	8,32	42,86	41,45	84,31	5,94	0,55	0,88
Zavarovanje tirnih vozil	100	0	0	0	99,81	99,81	0	0	0	0,19	0	0
Letalsko zavarovanje	100	8,56	0	7,2	80,73	96,49	116,68	-137,24	-20,56	24,07	0	0
Zavarovanje plovil	100	7,43	0	0,2	24,53	32,16	16,84	42,25	59,09	8,48	0	0,27
Zavarovanje prevoza blaga	100	0,5	0	0	43,95	44,45	0,96	1,82	2,78	52,77	0	0
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	100	1,57	0,07	0,01	15,64	17,29	40,29	20,9	61,19	20,07	1,4	0,05
Drugo škodno zavarovanje	100	1,11	0,04	0,25	18,68	20,08	36,17	13,48	49,65	26,68	1,17	2,42
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	100	2,41	0,23	1,43	5,8	9,87	36,62	44,96	81,58	6,03	0,59	1,94
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	100	0,31	0	0	64,23	64,54	0,16	0,92	1,08	34,38	0	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	100	9,38	0,01	0,13	27,07	36,58	17,27	37,69	54,95	8,33	0,06	0,08
Splošno zavarovanje odgovornosti	100	1,4	0,02	0,01	25,44	26,86	17,22	12,31	29,53	43,08	0,53	0
Kreditno zavarovanje	100	0	0	0	84,78	84,78	0	0,05	0,05	9,37	5,8	0
Kavcijsko zavarovanje	100	0,18	0	0	89,71	89,87	0	0	0	9,81	0	0,33
Zavarovanje različnih finančnih izgub	100	5,49	0,02	0,59	18,89	25	5,56	20,17	25,73	38,81	6,3	4,36
Zavarovanje stroškov postopka	100	0,7	0,01	0,16	8,18	9,05	15,65	71,28	86,93	2,27	1,59	0,16
Zavarovanje pomoči	100	3,78	0,18	1,4	2,64	8,01	43,98	44,26	88,24	1,63	0,81	1,31
ŽIVLJENSKA ZAVAROVANJA	100	4,6	0,15	0,03	27,91	32,69	16,68	36,56	53,21	0,15	13,94	0,01
Življenjsko zavarovanje	100	2,44	0,3	0,02	17,18	19,94	27,8	38,77	66,57	0,21	13,27	0,02
Zavarovanje za primer poroke oz. rojstva	100	0,35	0	0	0	0,35	24,39	75,26	99,65	0	0	0
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	100	0,79	0,09	0,04	1,07	1,99	15,1	59,63	74,73	0,13	23,15	0
Tontine	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zavarovanje s kapitalizacijo izplačil	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	0
Zavarovanje izpada dohodkov zaradi nezgode ali bolezni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dodatno pokojninsko zavarovanje	100	13,39	0,01	0,01	82,5	95,92	1,23	2,76	3,99	0,09	0	0

Vir: Dostopno na internetni strani: <http://szb.zav-zdruzenje.si/#Bilten/Zavarovanje> [dne 2. 4. 2020].

Tabela 11: Delež premije posamezne prodajne poti glede na zavarovalno vrsto [v %]

	SKUPAJ	Notranji zaposleni za prodajo				Zastopniki				Posamezniki	Bančna, poštna mreža	Ostali
		Prodajno okence	Telefon, direktna pošta	Internet	Komer-ciala	SKUPAJ	Interni, vezani	Zunanji, nevezani	SKUPAJ			
SKUPAJ	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
NEŽIVLJENSKA ZAVAROVANJA	69,39	89,55	92,84	98,71	49,2	68,32	76,36	67,88	71,12	99,29	16,65	99,55
Nezgodno zavarovanje	4,17	1,35	11,27	7,22	4,88	3,55	4,54	4,23	4,35	4,76	4,96	7,25
Zdravstveno zavarovanje	23,38	82,03	74,67	58,31	7,9	41,92	3,41	26,42	17,62	0,19	3,29	3,94
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	12,21	2,2	1,82	3,05	4,09	3,22	24,25	14,52	18,24	11,49	1,32	18,78
Zavarovanje tirnih vozil	0,13	0	0	0	0,74	0,4	0	0	0	0	0	0
Letalsko zavarovanje	0,03	0,02	0	0,36	0,15	0,1	0,17	-0,13	-0,01	0,12	0	0
Zavarovanje plovil	0,05	0,03	0	0,01	0,07	0,05	0,04	0,06	0,05	0,06	0	0,02
Zavarovanje prevoza blaga	0,31	0,01	0	0	0,8	0,43	0,01	0,02	0,02	2,58	0	0
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	5,12	0,6	0,54	0,08	4,76	2,8	9,56	3,07	5,55	16,28	1,41	0,43
Drugo škodno zavarovanje	6,4	0,53	0,42	2,48	7,11	4,07	10,74	2,48	5,64	27,07	1,46	27,22
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	10,65	1,91	3,65	23,79	3,67	3,33	18,08	13,74	15,4	10,17	1,22	36,19
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	0,04	0	0	0	0,15	0,08	0	0	0	0,21	0	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	0,05	0,04	0	0,01	0,09	0,06	0,04	0,06	0,05	0,07	0	0,01
Splošno zavarovanje odgovornosti	3,1	0,32	0,07	0,04	4,69	2,64	2,48	1,1	1,62	21,17	0,32	0,01
Kreditno zavarovanje	1,78	0	0	0	8,96	4,77	0	0	0	2,64	2,02	0
Kavcijsko zavarovanje	0,09	0	0	0	0,48	0,26	0	0	0	0,14	0	0,05
Zavarovanje različnih finančnih izgub	0,32	0,13	0,01	0,29	0,35	0,25	0,08	0,18	0,14	1,93	0,39	2,42
Zavarovanje stroškov postopka	0,18	0,01	0	0,05	0,09	0,05	0,13	0,37	0,28	0,07	0,06	0,05
Zavarovanje pomoči	1,38	0,39	0,38	3,02	0,22	0,35	2,81	1,75	2,16	0,36	0,22	3,17
ŽIVLJENSKA ZAVAROVANJA	30,61	10,45	7,16	1,29	50,8	31,68	23,64	32,12	28,88	0,71	83,35	0,45
Življenjsko zavarovanje	12,37	2,24	5,67	0,39	12,63	7,81	15,94	13,77	14,6	0,4	32,07	0,44
Zavarovanje za primer poroke oz. rojstva	0,01	0	0	0	0	0	0,01	0,02	0,01	0	0	0
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	10,36	0,61	1,37	0,72	0,66	0,65	7,26	17,73	13,73	0,21	46,86	0,01
Tontine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zavarovanje s kapitalizacijo izplačil	0,23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,43	0
Zavarovanje izpada dohodkov zaradi nezgode ali bolezni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dodatno pokojninsko zavarovanje	7,65	7,61	0,12	0,17	37,51	23,22	0,44	0,61	0,54	0,11	0	0

Vir: Dostopno na internetni strani: <http://szb.zav-zdruzenje.si/#Bilten/Zavarovanje> [dne 2. 4. 2020].

140. Agencija tako glede na navedeno v tej točki ocenjuje, da ne obstajajo takšne pomožne omejitve pri koncentraciji v tem delu, ki bi vzbujale suma na obravnavanih upoštevni trgih zavarovalnih dejavnosti na območju Republike Slovenije in zato ni potrebna dodatna poglobljena analiza v tej točki te odločbe.

III.3.2. Obstoj vertikalnih učinkov povezanost na upoštevni trgih na območju Republike Slovenije

141. Agencija v tem delu poudarja, da so mednarodno dostopni podatki le za leto 2017, zato bo v določenem delu obravnave morebitnih vertikalnih učinkov osnova navedeno leto. Države Evropske unije in Evropskega gospodarskega prostora s Švico so na področju zavarovalne dejavnosti zbrali 1.212.641 milijona EUR, od katerega je območju Republike Slovenije prispeval 2.123 milijona EUR, kar je predstavljalo 0,18 % delež v zavarovalni dejavnosti znašal na obravnavanem območju. Evropska unija in Evropski gospodarski prostor s Švico so v opazovanem letu ustvarili 1,87 % porast glede na leto 2016, kar je manj, kot je na področju zavarovalne dejavnosti bilo ustvarjeno na območju Republike Slovenije, saj je bil izkazan 5,35 % porast glede na leto 2016.

142. V zvezi s trgov sozavarovanj priglasitelj pojasnjuje, da razen že predloženih podatkov za območje Republike Slovenije, drugih podatkov ne beleži. Prav tako podatki o celotnem obsegu trga sozavarovanj na območju Republike Slovenije (razen že posredovanega podatka za leto 2018) ali morebitnem širšem trgu niso javno dostopni. Priglasitelj ne more predložiti niti grobe ocene velikosti trga sozavarovanj.¹¹⁶

143. Priglasitelj v zvezi s tem ponovno posreduje podatke glede vrednosti sredstev v sozavarovanju na območju Republike Slovenije [redacted]

[redacted] Priglasitelj sicer ne razpolaga niti s podatki o vrednosti sredstev v sozavarovanju na območju Republike Hrvaške, zaradi česar širša opredelitev trga, ki bi zajemal območje Republike Hrvaške, za potrebe izračuna ne bi bila smiselna, saj ne bi prikazovala realnega stanja na trgu. Priglasitelj zato v spodnji tabeli posreduje zgolj podatke o vrednosti sozavarovanj na območju Republike Slovenije. Priglasitelj še pojasnjuje, da je v Odgovoru na zahtevo posredoval ocene, pri čemer sedaj za skupino SAVA Re posreduje natančne podatke. Priglasitelj ob tem poudarja, da prevzeto podjetje na trgu sozavarovanj ni prisotno, zaradi česar zadevna koncentracija ne bo imela negativnega vpliva na vertikalne učinke in s tem na učinkovito konkurenco v delu sozavarovanj, saj na predmetnem trgu ne bo prišlo do nobenih sprememb.¹¹⁷

144. Agencija je za namene te koncentracije aktivnosti v vertikalnih učinkih razvrstila sozavarovanja in pozavarovanja, ki bodo predstavljeni v nadaljevanju te točke, saj na upoštevni sozavarovanja in pozavarovanja deluje podjetje SAVA Re. Obe dejavnosti, ki sta definirani v točki III.3. sta vertikalno povezani z upoštevni trgi, ki so navedeni v točki III.1. in III.2. Priglasitelj je navedel, da prevzeto podjetje NLB VITA trenutno ne izvaja aktivnosti sozavarovanj in pozavarovanj.¹¹⁸

145. Priglasitelj je posredoval podatek o oceni skupne svetovne pozavarovalne premije, za katero so podatki dostopni v ameriških dolarjih (USD). Priglasitelj pojasnjuje, da razpolaga z oceno svetovne pozavarovalne premije za leto 2018, med tem ko podatki za leti 2017 in 2019 predstavljajo lasten izračun na podlagi podatkov za leto 2018. Izračun je narejen na osnovi podatka o svetovni premiji zavarovanj ter navedbi iz poročila instituta Swiss Re,¹¹⁹ da naj bi bilo 5 odstotkov celotne svetovne premije pozavarovane. [redacted]

[redacted] Ne glede na navedeno in upoštevajoč predložene podatke o velikosti svetovnega trga pozavarovanj za leto 2018 priglasitelj poudarja, da je tržni delež podjetja Sava Re na svetovnem trgu pozavarovanj zanemarljiv.

¹¹⁶ Dokument št.: 3061-3/2020-9, Odgovor na zahtevo za posredovanje podatkov, stran 12.

¹¹⁷ Dokument št.: 3061-3/2020-9, Odgovor na zahtevo za posredovanje podatkov, stran 12.

¹¹⁸ Dokument št.: 3061-3/2020-9, Odgovor na zahtevo za posredovanje podatkov, stran 12.

¹¹⁹ Swiss Re Institute: World insurance: the great pivot east continues, No. 3/2019.

Tabela 12: Vrednost bruto pozavarovalnih premij na Svetu

	Vrednost bruto pozavarovalnih premij v tisoč EUR za leto 2017	Tržni delež v % za leto 2017	Vrednost bruto pozavarovalnih premij v tisoč EUR za leto 2018	Tržni delež v % za leto 2018	Vrednost bruto pozavarovalnih premij v tisoč EUR za leto 2019	Tržni delež v % za leto 2019
SAVA Re	153.220	[0-5]	151.636	[0-5]	166.529	[0-5]
Območje RS	276.934	[0-5]	282.807	[0-5]	324.111	[0-5]
Svet		100,00		100,00		100,00

Vir: Slovensko zavarovalno združenje in interna ocena priglasitelja, dokument št. 3061-3/2020-9 Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, stran 10.

146. Agencija meni, da na vertikalnem upoštevnom trgu sklopa pozavarovanj podjetje SAVa Re z izračunanim tržnim deležem in ob upoštevanju, da bo v prihodnje podjetje SAVa Re za podjetje NLB VITA izvajala pozavarovanja, ne predstavlja takšnega učinka na tržni delež pozavarovanj v Svetu, ki bi izkazovali sum za poglobljeno analizo. Agencija je iz previdnosti preverila podatke regijskih podsklopov upoštevnihi trgov pozavarovanj glede na posamezne karakteristike.

Tabela 13: Vrednost bruto pozavarovalnih premij v strukturi na območju Republike Slovenije podjetja SAVa Re

	Vrednost bruto pozavarovalnih premij v tisoč EUR za leto 2017	Delež v strukturi % za leto 2017	Vrednost bruto pozavarovalnih premij v tisoč EUR za leto 2018	Delež v strukturi % za leto 2018	Vrednost bruto pozavarovalnih premij v tisoč EUR za leto 2019	Delež v strukturi % za leto 2019
SAVA Re	153.220	100,00	151.636	100,00	166.529	100,00
SAVA Re - tujina						
SAVA Re - RS						
zav. vrsta 1						
zav. vrsta 2						
zav. vrsta 19						
zav. vrsta 21						
ostala zavarovanja						

Vir: Dokument št. 3061-3/2020-9 Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, stran 12, pri čemer zav. vrsta 1 pomeni nezgodno zavarovanje, zav. vrsta 2 pomeni zdravstveno zavarovanje, zav. vrsta 19 pomeni življenjsko zavarovanje s pripisom dobička zavarovalnice in zav. vrsta 19 pomeni življenjsko zavarovanje vezano na enote KNPVP skladov.

147. Agencija na osnovi podatkov priglasitelja meni, da glede na struktorni delež opazovanih bruto pozavarovalnih premij, v delu, ki se nanaša na spremembe na upoštevnihi trgih, na katere se nanaša koncentracija, ne vzbuja večjega suma, kar je izkazano tudi iz predhodne tabele.

148. Podatke, ki jih je posredoval priglasitelj, je Agencija smiselno uporabila v tabelah v nadaljevanju te točke, ki ji omogoča grobi pregled razpršenosti naložbene politike podjetij udeleženih v koncentraciji.

Tabela 14: Razpršenost naložbene politike na svetovnem območju podjetja SAVA Re za sklenjene posle na območju Republike Slovenije

SAVA Re	Vrednost v EUR za leto 2017	Vrednost v EUR za leto 2018	Vrednost v EUR za leto 2019
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
SKUPAJ SAVA Re	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Vir: Interni podatki priglasiatelja, dokument 3061-3/2020-5 Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, stran 24.

Tabela 15: Razpršenost naložbene politike na svetovnem območju podjetja NLB VITA za sklenjene posle na območju Republike Slovenije

NLB VITA	Vrednost v EUR za leto 2017	Vrednost v EUR za leto 2018	Vrednost v EUR za leto 2019
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
SKUPAJ NLB VITA	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Vir: Interni podatki NLB VITA, dokument 3061-3/2020-5 Odgovor na zahtevo za dopolnitev priglasitve koncentracije, stran 24.

149. V opazovanem obdobju sta podjetji udeleženi v koncentraciji kumulativna finančna sredstva na sosednjih in upoštevni trgih iz območja Republike Slovenije v navedeni višini pretežno nalagala [redacted]

150. [redacted] Število naložbenih kanalov iz območja Republike Slovenije se bo predvidoma zmanjšalo za enega predstavnika na mednarodnem trgu, kjer sta sredstva v preteklosti nalagala oba pravna subjekta. Prejemniki sredstev na mednarodnem trgu, ki sprejemajo dana sredstva na območju Evropske unije in Evropskega gospodarskega prostora s Švico, sprejemajo finančna sredstva preko organiziranega trga, zato podjetje SAVA Re ne more vplivati na oblikovanje cen, ki se prosto gibljejo na trgu. Agencija ocenjuje, da navedene spremembe iz te točke zaradi višine sredstev, ki bi jih združeno podjetje nalagalo po svoji naložbeni politiki v svetu, ne izkazuje suma o skladnosti koncentracije s pravili konkurence.

III.3.3. Obstoje konglomeratnih učinkov na opredeljenih upoštevni in sosednjih trgih na območju Republike Slovenije

151. Konglomeratne združitve so združitve med podjetji, ki niso ne v popolnoma horizontalnem (kot konkurenti na istem upoštevni trgu) ne v vertikalnem odnosu (kot dobavitelji in stranke). V praksi je pozornost usmerjena na združitve med podjetji, ki so dejavna na tesno povezanih trgih kot združitve dobaviteljev dopolnilnih proizvodov/storitev ali proizvodov/storitev, ki spadajo v proizvodno/ponudbeno paleto, ki je na splošno namenjena prodaji isti skupini končnih upravičencev za isto končno uporabo. Čeprav je res, da konglomeratne združitve v večini primerov sicer ne vzbujajo pomislekov glede konkurence, pa v nekaterih posebnih primerih lahko škodijo konkurenci. Agencija bo pri presoji upoštevala verjetne proti konkurenčne učinke, ki so posledica konglomeratnih združitev, in

verjetne učinke za spodbujanje konkurence, ki izhajajo iz povečanja učinkovitosti.¹²⁰ Eden od pomislekov v okviru konglomeratnih koncentracij je povezan z izključitvijo. Z združevanjem proizvodov na povezanih trgih lahko združen subjekt pridobi sposobnost in spodbudo, da z učinkom vzvoda svoj močan položaj na enem trgu uporabi tudi na drugem trgu, in sicer v obliki vezanih ali združenih prodaj ali drugih izključitvenih praks. Vezane in združene prodaje so skupna praksa, katere posledice pogosto niso proti konkurenčne. Podjetja sodelujejo pri vezanih ali združenih prodajah z namenom, da bi svojim strankam zagotovila boljše proizvode ali ponudbe na stroškovno učinkovitejši način. V določenih okoliščinah lahko te prakse vseeno vplivajo na zmanjšanje konkurenčne sposobnosti ali spodbude dejanskih ali morebitnih konkurentov. S tem se lahko zmanjša konkurenčni pritisk na združen subjekt, saj lahko na ta način poveča cene.

152. Agencija poleg navedenega pomisleka dodaja, da je potrebno upoštevati tudi sklop vezane prodaje, ki praviloma pomenijo primere, ko morajo končni upravičenci, ki kupijo en proizvod/storitev, pri istem proizvajalcu/ponudniku kupiti tudi drug proizvod/storitev. Vezane prodaje lahko potekajo na tehnični ali pogodbeni podlagi. Tehnično vezane prodaje nastopijo na primer takrat, kadar je proizvod/storitev sestavljen tako, da lahko deluje samo v povezavi z vezanim proizvodom/storitvijo in ne z alternativnimi proizvodi/storitvami konkurentov. Pri pogodbeno vezanih prodajah se končni upravičenec ob nakupu zavezujočega proizvoda/storitve zaveže, da bo kupil samo vezane proizvode/storitve in ne alternativnih proizvodov/storitev konkurentov.¹²¹
153. Da bi podjetje, udeleženo v koncentraciji lahko izključilo konkurente, mora imeti na enem od zadevnih trgov precejšnjo stopnjo tržne moči, ki ni nujno prevladujoči položaj. Učinki združenih ali vezanih prodaj so po pričakovanjih lahko pomembni samo v primeru, če je po mnenju mnogih strank najmanj en proizvod udeležencev združitve posebej pomemben, ustreznih alternativ za ta proizvod pa je le majhno število, zaradi raznolikosti proizvoda/storitve ali omejitev zmožnosti konkurentov. Izključitev lahko nadalje vzbudi pomisleke v primeru, če za posamezne zadevne proizvode obstaja obsežna baza končnih upravičencev. Z naraščanjem števila končnih upravičencev, ki se odločijo za nakup obeh proizvodov/storitev in ne samo enega, narašča tudi povpraševanje po več posameznih proizvodih, na katerega lahko vplivajo združene ali vezane prodaje. Takšna povezanost pri nakupnem vedenju bo verjetno pomembnejša, če se bodo zadevni proizvodi dopolnjevali.¹²²
154. Spodbuda k izključevanju konkurentov v obliki združenih ali vezanih prodaj je odvisna od stopnje dobičkonosnosti te strategije. Združen subjekt izbira med verjetnimi stroški, ki so povezani z združeno ali vezano prodajo lastnih proizvodov in verjetnim dobičkom, ki izhaja iz širitve obsega tržnega deleža na zadevnih trgih ali, odvisno od primera, iz možnosti, da na podlagi svoje tržne moči, zviša cene na teh trgih.¹²³
155. Glede na navedbe priglasiatelja Agencija ugotavlja, da ne bo prišlo do sprememb produktov dopolnilnega oziroma prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja. Agencija meni, da koncentracija ne izkazuje morebitnih možnih aktivnosti, s katerimi bi zavarovalnici že sklenjeno polico dopolnilnega oziroma prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja s končnim upravičencem spremenili tako, da bi pogojevali, da zavarovanec izbira samo storitve zdravstvene dejavnosti, ki jih izvajata prevzeti podjetji v koncentraciji in bi s tem spremenili razmere na upoštevnem trgu splošne in specialistične zdravstvene dejavnosti. V delu konglomeratnih učinkov na upoštevnem trgu bolnišnične zdravstvene dejavnosti ne prihaja do učinkov v takšni meri, da bi bila potrebna poglobljena analiza upoštevnega trga bolnišnične zdravstvene dejavnosti in s tem konkuriranja na zasebnem samoplačniškem in koncesijsko zavarovalnem delu storitev.
156. Agencija glede na prejete podatke s strani priglasiatelja in javno dostopne podatke meni, da ne obstajajo takšni konglomeratni učinki, da bi koncentracija vzbujala večji sum o neuskkljenih učinkih: (i) sposobnosti izključevanja, (ii) spodbud k izključevanju in (iii) domnevnih skupnih vplivih na ceno in izbiro, ali usklajenih učinkih na upoštevnih trgih opredeljenih v točki III.1. in III.3. in omejitve območja iz točke III.2. te odločbe.

¹²⁰ Uradni list EU št. 2008/C 265/07.

¹²¹ Uradni list EU št. 2008/C 265/07.

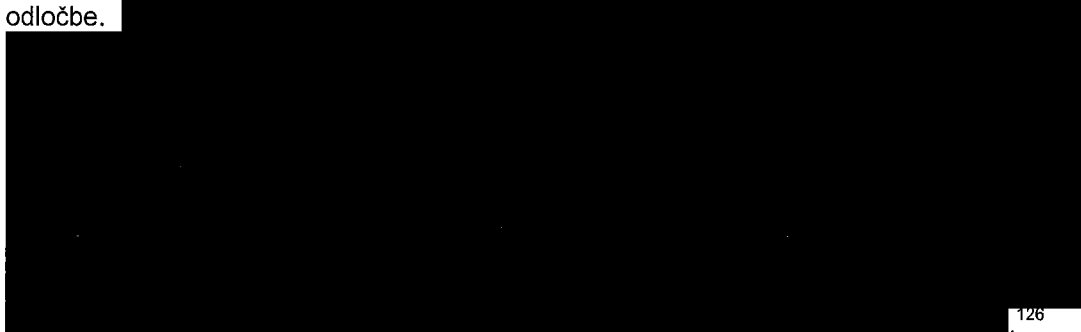
¹²² Uradni list EU št. 2008/C 265/07.

¹²³ Uradni list EU št. 2008/C 265/07.

III.3.4. Obstoj horizontalnih učinkov na upoštevne trgu ponudbe in sklenitve pogodb premoženjskega in življenjskega zavarovanja, sosednjega trga ponudbe in sklenitve naložbenega upravljanja KNPVP skladov na območju Republike Slovenije

157. Agencija je za namene te koncentracije na podlagi tržne koncentracije¹²⁴ ugotovila, da stopnjo koncentriranosti določa indeks Herfindahl – Hirschman (HHI)¹²⁵, ki v primeru upoštevne trga ponudbe in sklenitve pogodb premoženjskih zavarovanj na območju Republike Slovenije pred koncentracijo znaša $HHI_{16} = [1.500-2.000]$ kar pomeni, da gre za zmerno koncentriran upoštevni trg. Po koncentraciji prihaja na upoštevne trga ponudbe in sklenitve pogodb premoženjskih zavarovanj na območju Republike Slovenije do sprememb, saj je $HHI_{15} = [1.500-2.000]$ ($\Delta HHI_{16-15} = [0-100]$). Ob pregledu podatkov za upoštevne trga Agencija za namene te koncentracije na podlagi tržnih podatkov za upoštevni trg ponudbe in sklenitve pogodb življenjskih zavarovanj na območju Republike Slovenije ugotavlja, da pred koncentracijo znaša $HHI_{13} = [1.000-1.500]$, kar pomeni, da gre za zmerno koncentriran upoštevni trg. Po koncentraciji prihaja na upoštevne trga ponudbe in sklenitve pogodb življenjskih zavarovanj na območju Republike Slovenije do sprememb, saj je $HHI_{12} = [1.500-2.000]$ ($\Delta HHI_{13-12} = [200-300]$). Agencija meni, da podatki o tržnem deležu ne morejo nadomestiti obsežne raziskave tržnih pogojev, kar posebej velja za primere, ko se odloči za ožjo opredelitev upoštevne trgov in zato upošteva karakteristike, specifičnosti posameznih zavarovalnih storitev oziroma produktov, namena končnih upravičencev na upoštevne trgih, ob upoštevanju morebitnih učinkov sosednje trgov iz točke III.1.4. te odločbe. Zaradi ekonomičnosti, gospodarnosti in časovne oddaljenosti zaključka postopka in glede na spoznanja se je Agencija odločila, da v nadaljevanju odločbe preveri upoštevne trge, kot izhaja iz 159. odstavka te odločbe.

158. V Odgovoru na zahtevo je priglasitelj glede vrednosti bruto premij ter števila zavarovalnih polic po posameznih zavarovalnih vrstah za leto 2019 posredoval le oceno, saj natančni podatki v trenutku vložitve predhodnega Odgovora na zahtevo za posredovanje podatkov še niso bili dostopni oziroma znani. Priglasitelj je po vložitvi predhodnega Odgovora na zahtevo za posredovanje podatkov pridobil manjkajoče podatke, ki so uporabljeni v nadaljevanju te odločbe.

159. Agencija bo v nadaljevanju podrobneje preverila horizontalne učinke na upoštevne trgih navedenih v točki III.1. in III.2. ter tako za namene te koncentracije opredelila: (i) upoštevni trg ponudbe in sklenitve pogodbe nezgodnega zavarovanja na območju Republike Slovenije, (ii) upoštevni trg ponudbe in sklenitve pogodbe dopolnilnega oziroma prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja na območju Republike Slovenije, (iii) upoštevni trg ponudbe in sklenitve pogodbe življenjskega zavarovanja s pripisom dobička zavarovalnice na območju Republike Slovenije in (iv) upoštevni trg ponudbe in sklenitve življenjskih zavarovanj vezano na enoto KNPVP skladov na območju Republike Slovenije.

¹²⁴ Na tem temelji tudi presoja konkurenčnih organov ZDA, ki uporabljajo t.i. test SLC, na podlagi česar se presoja, ali koncentracija znatno povečuje tržno koncentracijo in vodi v koncentrirani trg.

¹²⁵ HHI se izračuna tako, da se seštejejo kvadrati posameznih tržnih deležev vseh podjetij na trgu. Znaša lahko malo nad 0 (na trgu nešteti ponudnikov) do 10.000 v primeru monopolov. Pri izračunu pa je izjemno pomemben tudi t.i. prirast-delta, ki kaže spremembo v tržni situaciji, ki jo povzroči zadevna koncentracija, če je HHI manj kot 1.000 ali indeks HHI med 1.000 in 2.000 in delta pod 250 bodo horizontalno koncentracijo odobrili, ker je malo verjetno, da bi negativno vplivala na upoštevni trg.

¹²⁶ Dokument št. 3061-3/2020-9 Odgovor na zahtevo za posredovanje podatkov, stran 3.

III.3.4.1. *Obstoj horizontalnih učinkov na upoštevnem trgu ponudbe in sklenitve pogodbe nezgodnega zavarovanja na območju Republike Slovenije*

160. Agencija je na osnovi javno dostopnih podatkov in podatkov, ki jih je posredoval priglasiatelj za namene te koncentracije, na upoštevnem trgu ponudbe in sklenitve pogodbe nezgodnega zavarovanja na območju Republike Slovenije pripravila tabeli iz katerih je razvidna vrednost obračunanih bruto zavarovalnih premij v posameznem opazovanem letu in odgovarjajoče število zavarovalnih polic, ki so bile sklenjene na območju Republike Slovenije.

Tabela 16: Vrednost obračunane bruto zavarovalne premije nezgodnega zavarovanja za leta 2017, 2018 in 2019 udeleženih podjetij v koncentraciji na območju Republike Slovenije

	Vrednost v EUR za leto 2017	Tržni delež v % za leto 2017	Vrednost v EUR za leto 2018	Tržni delež v % za leto 2018	Vrednost v EUR za leto 2019	Tržni delež v % za leto 2019
SAVA Re	████████	[10-20]	████████	[20-30]	████████	[20-30]
NLB VITA	████████	[0-5]	████████	[0-5]	████████	[0-5]
Koncentrirano	████████	[20-30]	████████	[20-30]	████████	[20-30]
Območje RS	94.355.534	100,00	97.159.735	100,00	████████	100,00

Vir: Poslovni poročili podjetij SAVa Re in NLB VITA, za leta 2017, 2018 in 2019, Statistični zavarovalniški bilten Slovenskega zavarovalnega združenja in interni podatki z oceno priglasiatelja iz dokumenta št. 3061-3/2020-9.

Tabela 17: Število zavarovalnih polic nezgodnega zavarovanja za leta 2017, 2018 in 2019 udeleženih podjetij v koncentraciji na območju Republike Slovenije

	Št. zav. polic za leto 2017	Tržni delež v % za leto 2017	Št. zav. polic za leto 2018	Tržni delež v % za leto 2018	Št. zav. polic za leto 2019	Tržni delež v % za leto 2019
SAVA Re	████████	[30-40]	████████	[30-40]	████████	[30-40]
NLB VITA	████████	[0-5]	████████	[0-5]	████████	[0-5]
Koncentrirano	████████	[30-40]	████████	[30-40]	████████	[30-40]
Območje RS	████████	100,00	████████	100,00	████████	100,00

Vir: Poslovni poročili podjetij SAVa Re in NLB VITA, za leta 2017, 2018 in 2019, Statistični zavarovalniški bilten Slovenskega zavarovalnega združenja in interni podatki z oceno priglasiatelja iz dokumenta št. 3061-3/2020-9.

161. Agencija glede na predstavljene podatke zaključuje, da je izračunan višji tržni delež iz števila polic z manjšim izračunanim deležem iz naslova vrednosti obračunanih zavarovalnih polic pokazatelj, da je povprečna vrednost obračunane zavarovalne premije na polico po združitvi nižja od povprečne vrednosti obračunane zavarovalne premije na polico na območju Republike Slovenije. Agencija meni, da podatki o tržnem deležu ne morejo nadomestiti obsežne raziskave tržnih pogojev, kar posebej velja za primere, ko se odloči za ožjo opredelitev upoštevnega trga.

162. Agencija glede na prejete podatke s strani priglasiatelja in javno dostopne podatke na upoštevnem trgu ponudbe in sklenitve pogodbe nezgodnega zavarovanja na območju Republike Slovenije meni, da koncentracija ne vzbuja večjega suma, kar je izkazano tudi iz predhodnih tabel te točke. Tržni deleži se sicer nekoliko spremenijo, vendar ne dosegajo tržnih deležev, ki bi izkazovali sum za poglobljeno analizo podsklopov upoštevnega trga nezgodnega zavarovanja glede na karakteristike, specifičnosti posameznih zavarovalnih storitev oziroma produktov, namena končnih upravičencev na območju Republike Slovenije.

III.3.4.2. *Obstoj horizontalnih učinkov na upoštevem trgu ponudbe in sklenitve pogodbe zdravstvenega zavarovanja na območju Republike Slovenije*

163. Agencija je na osnovi javno dostopnih podatkov in podatkov, ki jih je posredoval priglasiatelj za namene te koncentracije na upoštevem trgu ponudbe in sklenitve pogodbe zdravstvenega zavarovanja na območju Republike Slovenije, pripravila tabeli, iz katerih je razvidna vrednost obračunanih bruto zavarovalnih premij v posameznem opazovanem letu in odgovarjajoče število zavarovalnih polic, ki so bile sklenjene na območju Republike Slovenije.

Tabela 18: Vrednost obračunane bruto zavarovalne premije zdravstvenega zavarovanja za leta 2017, 2018 in 2019 udeleženih podjetij v koncentraciji na območju Republike Slovenije

	Vrednost v EUR za leto 2017	Tržni delež v % za leto 2017	Vrednost v EUR za leto 2018	Tržni delež v % za leto 2018	Vrednost v EUR za leto 2019	Tržni delež v % za leto 2019
SAVA Re		[0-5]		[0-5]		[0-5]
NLB VITA		[0-5]		[0-5]		[0-5]
Koncentrirano		[0-5]		[0-5]		[0-5]
Območje RS	515.394.709	100,00	547.299.852	100,00		100,00

Vir: Poslovni poročili podjetij SAVa Re in NLB VITA, za leta 2017, 2018 in 2019, Statistični zavarovalniški bilten Slovenskega zavarovalnega združenja in interni podatki z oceno priglasiatelja iz dokumenta št. 3061-3/2020-9.

Tabela 19: Število zavarovalnih polic zdravstvenega zavarovanja za leta 2017, 2018 in 2019 udeleženih podjetij v koncentraciji na območju Republike Slovenije

	Št. zav. polic za leto 2017	Tržni delež v % za leto 2017	Št. zav. polic za leto 2018	Tržni delež v % za leto 2018	Št. zav. polic za leto 2019	Tržni delež v % za leto 2019
SAVA Re		[0-5]		[0-5]		[0-5]
NLB VITA		[0-5]		[0-5]		[0-5]
Koncentrirano		[0-5]		[0-5]		[5-10]
Območje RS		100,00		100,00		100,00

Vir: Poslovni poročili podjetij SAVa Re in NLB VITA, za leta 2017, 2018 in 2019, Statistični zavarovalniški bilten Slovenskega zavarovalnega združenja in interni podatki z oceno priglasiatelja iz dokumenta št. 3061-3/2020-9.

164. Agencija glede na predstavljene podatke zaključuje, da je izračunan višji tržni delež iz števila polic z manjšim izračunanim deležem iz naslova vrednosti obračunanih zavarovalnih polic pokazatelj, da je povprečna vrednost obračunane zavarovalne premije na polico po združitvi nižja od povprečne vrednosti obračunane zavarovalne premije na polico na območju Republike Slovenije. Agencija meni, da podatki o tržnem deležu ne morejo nadomestiti obsežne raziskave tržnih pogojev, kar posebej velja za primere, ko se odloči za ožjo opredelitev upoštevnega trga.

165. Agencija glede na prejete podatke s strani priglasiatelja in javno dostopne podatke na upoštevem trgu ponudbe in sklenitve pogodbe zdravstvenega zavarovanja na območju

Republike Slovenije meni, da koncentracija ne vzbuja večjega suma, kar je izkazano tudi iz predhodnih tabel te točke. Tržni deleži se sicer nekoliko spremenijo, vendar ne dosegajo tržnih deležev, ki bi izkazovali sum za poglobljeno analizo podsklopov upoštevne trga zdravstvenega zavarovanja glede na karakteristike, specifičnosti posameznih zavarovalnih storitev oziroma produktov, namena končnih upravičencev na območju Republike Slovenije.

III.3.4.3. Obstoj horizontalnih učinkov na upoštevem trgu ponudbe in sklenitve pogodbe (klasičnega) življenjskega zavarovanja s pripisom dobička zavarovalnice na območju Republike Slovenije

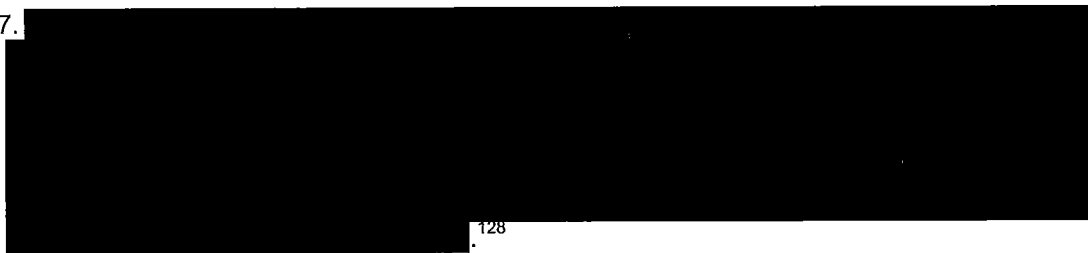
166. Agencija je na osnovi javno dostopnih podatkov in podatkov, ki jih je posredoval priglasiatelj za namene te koncentracije na upoštevem trgu ponudbe in sklenitve pogodbe (klasičnega) življenjskega zavarovanja s pripisom dobička zavarovalnice na območju Republike Slovenije, pripravila tabeli, iz katerih je razvidna vrednost obračunanih bruto zavarovalnih premij v posameznem opazovanem letu in odgovarjajoče število zavarovalnih polic, ki so bile sklenjene na območju Republike Slovenije.

Tabela 20: Vrednost obračunane bruto zavarovalne premije (klasičnega) življenjskega zavarovanja s pripisom dobička zavarovalnice za leta 2017, 2018 in 2019 udeleženih podjetij v koncentraciji na območju Republike Slovenije

	Vrednost v EUR za leto 2017	Tržni delež v % za leto 2017	Vrednost v EUR za leto 2018	Tržni delež v % za leto 2018	Vrednost v EUR za leto 2019	Tržni delež v % za leto 2019
SAVA Re	██████████	[10-20]	██████████	[10-20]	██████████	[10-20]
NLB VITA	██████████	[5-10]	██████████	[5-10]	██████████	[5-10]
Koncentrirano	██████████	[20-30]	██████████	[20-30]	██████████	[20-30]
Območje RS	272.349.696	100,00	285.000.515	100,00	██████████	100,00

Vir: Poslovni poročili podjetij SAVa Re in NLB VITA, za leta 2017, 2018 in 2019, Statistični zavarovalniški bilten Slovenskega zavarovalnega združenja in interni podatki z oceno priglasiatelja iz dokumenta št. 3061-3/2020-9.

167.

128

Tabela 21: Število zavarovalnih polic (klasičnega) življenjskega zavarovanja s pripisom dobička zavarovalnice za leta 2017, 2018 in 2019 udeleženih podjetij v koncentraciji na območju Republike Slovenije

	Št. zav. polic za leto 2017	Tržni delež v % za leto 2017	Št. zav. polic za leto 2018	Tržni delež v % za leto 2018	Št. zav. polic za leto 2019	Tržni delež v % za leto 2019
SAVA Re	██████████	[20-30]	██████████	[20-30]	██████████	[10-20]
NLB VITA	██████████	[10-20]	██████████	[10-20]	██████████	[5-10]
Koncentrirano	██████████	[30-40]	██████████	[30-40]	██████████	[20-30]
Območje RS	██████████	100,00	██████████	100,00	██████████	100,00

Vir: Poslovni poročili podjetij SAVa Re in NLB VITA, za leta 2017, 2018 in 2019, Statistični zavarovalniški bilten Slovenskega zavarovalnega združenja in interni podatki z oceno priglasiatelja iz dokumenta št. 3061-3/2020-9.

168. Agencija glede na predstavljene podatke zaključuje, da je izračunan višji tržni delež iz števila polic z manjšim izračunanim deležem iz naslova vrednosti obračunanih zavarovalnih polic pokazatelj, da je povprečna vrednost obračunane zavarovalne premije na polico po združitvi nižja od povprečne vrednosti obračunane zavarovalne premije na polico na območju Republike Slovenije.

169. Agencija glede na prejete podatke s strani priglasitelja in javno dostopne podatke na upoštevem trgu ponudbe in sklenitve pogodbe (klasičnega) življenjskega zavarovanja s pripisom dobička zavarovalnice na območju Republike Slovenije meni, da koncentracija ne vzbuja večjega suma, kar je izkazano tudi iz predhodnih tabel te točke. Tržni deleži se sicer nekoliko spremenijo, vendar ne dosegajo tržnih deležev, ki bi izkazovali sum za poglobljeno analizo podsklopov upoštevnega trga življenjskega zavarovanja s pripisom dobička zavarovalnice glede na karakteristike, specifičnosti posameznih zavarovalnih storitev oziroma produktov, namena končnih upravičencev na območju Republike Slovenije.

III.3.4.4. Obstoj horizontalnih učinkov na upoštevem trgu ponudbe in sklenitve pogodbe življenjskega zavarovanja vezano na KNPVP sklade na območju Republike Slovenije

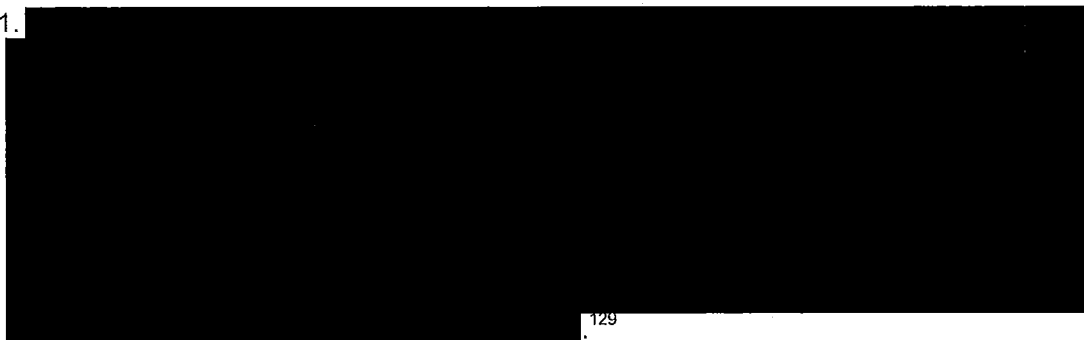
170. Agencija je na osnovi javno dostopnih podatkov in podatkov, ki jih je posredoval priglasitelj za namene te koncentracije na upoštevem trgu ponudbe in sklenitve pogodbe življenjskega zavarovanja vezano na KNPVP sklade na območju Republike Slovenije, pripravila tabeli, iz katerih je razvidna vrednost obračunanih bruto zavarovalnih premij v posameznem opazovanem letu in odgovarjajoče število zavarovalnih polic, ki so bile sklenjene na območju Republike Slovenije.

Tabela 22: Vrednost obračunane bruto zavarovalne premije življenjskega zavarovanja vezano na enote KNPVP sklade za leta 2017, 2018 in 2019 udeleženi podjetij v koncentraciji na območju Republike Slovenije

	Vrednost v EUR za leto 2017	Tržni delež v % za leto 2017	Vrednost v EUR za leto 2018	Tržni delež v % za leto 2018	Vrednost v EUR za leto 2019	Tržni delež v % za leto 2019
SAVARe	██████████	[10-20]	██████████	[10-20]	██████████	[10-20]
NLB VITA	██████████	[10-20]	██████████	[10-20]	██████████	[10-20]
Koncentrirano	██████████	[20-30]	██████████	[20-30]	██████████	[20-30]
Območje RS	329.521.431	100,00	378.298.755	100,00	██████████	100,00

Vir: Poslovni poročili podjetij SAVA Re in NLB VITA, za leta 2017, 2018 in 2019, Statistični zavarovalniški bilten Slovenskega zavarovalnega združenja in interni podatki z oceno priglasitelja iz dokumenta št. 3061-3/2020-9.

171.

129

¹²⁹ Dokument št. 3061-3/2020-9 Odgovor na zahtevo za posredovanje podatkov, stran 4 in dokument št. 3061-3/2020-10 Odgovor na zahtevo za posredovanje podatkov, stran 1.

Tabela 23: Število zavarovalnih polic življenjskega zavarovanja vezano na enote KNPVP sklade za leta 2017, 2018 in 2019 udeleženih podjetij v koncentraciji na območju Republike Slovenije

	Št. zav. polic za leto 2017	Tržni delež v % za leto 2017	Št. zav. polic za leto 2018	Tržni delež v % za leto 2018	Št. zav. polic za leto 2019	Tržni delež v % za leto 2019
SAVARe	■	[10-20]	■	[10-20]	■	[5-10]
NLB VITA	■	[5-10]	■	[5-10]	■	[5-10]
Koncentrirano	■	[10-20]	■	[10-20]	■	[10-20]
Območje RS	■	100,00	■	100,00	■	100,00

Vir: Poslovni poročili podjetij SAVA Re in NLB VITA, za leta 2017, 2018 in 2019, Statistični zavarovalniški bilten Slovenskega zavarovalnega združenja in interni podatki z oceno priglasitelja iz dokumenta št. 3061-3/2020-9.

172. Agencija glede na predstavljene podatke zaključuje, da je izračunan nižji tržni delež iz števila polic z višjim izračunanim deležem iz naslova vrednosti obračunanih zavarovalnih polic pokazatelj, da je povprečna vrednost obračunane zavarovalne premije na polico po združitvi višja od povprečne vrednosti obračunane zavarovalne premije na polico na območju Republike Slovenije.

173. Agencija glede na prejete podatke s strani priglasitelja in javno dostopne podatke na upoštevem trgu ponudbe in sklenitve pogodbe življenjskega zavarovanja vezano na enote KNPVP sklade na območju Republike Slovenije meni, da koncentracija ne vzbuja večjega suma, kar je izkazano tudi iz predhodnih tabel te točke. Zaradi ekonomičnosti, gospodarnosti in časovne oddaljenosti zaključka postopka in glede na spoznanja odločila, kot je navedeno v nadaljevanju. Tržni deleži so sicer nekoliko višji, vendar ne dosegajo tržnih deležev, ki bi izkazovali sum za poglobljeno analizo podsklopov upoštevnega trga življenjskega zavarovanja vezano na enote KNPVP sklade glede na karakteristike, specifičnosti posameznih zavarovalnih storitev oziroma produktov, namena končnih upravičencev na območju Republike Slovenije.

IV. ZAKLJUČEK

174. Na podlagi posredovanih podatkov priglasitelja koncentracije in na podlagi podatkov, ki jih je Agencija pridobila iz javno dostopnih evidenc, Agencija ugotavlja, da koncentracija podjetij SAVA Re nad prevzetim podjetjem NLB VITA ne bo imela za posledico ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja na kateremkoli od horizontalno povezanih trgov, ravno tako ni verjetno, da bi vertikalna povezanost trgov, na katerih so prisotna v koncentraciji udeležena podjetja in z njimi povezani konglomeratni učinki podjetij, imeli negativne učinke na konkurenco na upoštevanih trgih, zato ni izkazan resen sum o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence. Agencija je zato odločila, kot izhaja iz izreka te odločbe.

V. OBJAVA IZREKA ODLOČBE

175. Na podlagi petega odstavka 22. člena ZPOmK-1 se izrek odločbe objavi na spletni strani Agencije.

VI. ODLOČITEV O STROŠKIH POSTOPKA

176. V skladu s prvim odstavkom 118. člena Zakona o splošnem upravnem postopku¹³⁰ mora

¹³⁰ Uradni list RS, št. 24/06-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 47/09 Odl.US: U-I-54/06-32 (48/09 popr.), 8/10 in 82/13.

organ odločiti o stroških postopka. Glede na to, da posebni stroški v postopku niso nastali, je organ odločil, kot izhaja iz druge točke izreka.

177. Odločba je izdana v dveh izvornikih od katerih enega prejme priglasitelj koncentracije in enega hrani Agencija.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo je dovoljeno vložiti tožbo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vложи pri sodišču ali pa se pošlje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto.

Postopek vodil:
Marko Kržen

Andrej Matvoz
PREDSEDNIK SENATA

Vročiti:

- Pozavarovalnica Sava, d.d., Dunajska cesta 56, 1000 Ljubljana po pooblastilu Odvetniške družbe Kavčič, Bračun in partnerji, o.p., d.o.o., Trg republike 3, 1000 Ljubljana – osebno po ZUP.

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva, tu.

Objaviti:

- Izrek odločbe se objavi na spletni strani Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence.